

1950

1965

АЛЬМАНАХ

УКРАЇНСЬКОЇ ЄВАНГЕЛЬСЬКО-БАПТИСТСЬКОЇ ЦЕРКВИ
В ТОРОНТІ, КАНАДА

15
ЛІТТЯ

1 9 5 0 - 1 9 6 5

A L M A N A C

ON THE OCCASION OF THE 15th ANNIVERSARY
OF
THE UKRAINIAN EVANGELICAL BAPTIST CHURCH
TORONTO, CANADA

Historical sketch, commemorations and statistics

Rev. C. Kostiw. Ph.D., LL.D. — Editor

Jubilee and Editorial Committee

Rev. Z. Rechun-Panko, T. Lucyk and W. Ostapchuk

T O R O N T O 1 9 6 5 C A N A D A

1950 - 1965

А Л Ь М А Н А Х

З НАГОДИ 15-ЛІТТЯ

УКРАЇНСЬКОЇ ЄВАНГЕЛЬСЬКО-БАПТИСТСЬКОЇ ЦЕРКВИ

В ТОРОНТІ, КАНАДА

Дещо з історії, споминів і статистики

За редакцією Д-ра К. Костева

Ювілейний і Редакційний Комітет

Проп. З Речун-Панько, Ф. Луцик і В Остапчук

ТОРОНТО 1965 КАНАДА

PRINTED IN CANADA

Made and printed by

A decorative horizontal line consisting of a series of small, repeating geometric shapes, possibly stylized 'S' or 'Z' characters, used as a separator between the text above and below.
HARMONY PRINTING LTD., 3194 Dundas St. W., Toronto 9, Ont.

П Е Р Е Д М О В А

Із Святої Книги Біблії ми довідуємося про ті життєві етапи, що їх звершив Нарід Божий у глибокій давнині. Той пройдений повчальний шлях спонукує й нас зупинитися, оглянутися назад і підсумувати конструктивні результати й не-успіхи нашого життя, яке являє собою вічну мандрівну школу.

Маючи це на увазі, Українська Євангельсько-Баптистська Церква в Торонті постановила відсвяткувати цього року П'ятнадцятилітній Ювілей свого нановозапочаткованого служіння Богові на духовній і освітній ниві поміж нашим багатострадалним народом. Ціль нашої Громади є виконати повеління Господа та Спаса Ісуса Христа, Який близько 2 000 років тому сказав: "Ідіть по цілому світові, та всьому створінню проповідуйте Євангелію! Хто увірує й охреститься, — буде спасений, а хто не увірує — осуджений буде" (Марка 16:15-16). Глибоко відчувши цей святий клич, всі наші Члени від наймолодшого аж до найстаршого в більшій чи меншій мірі горливо працювали в поширенні Христової науки, знаючи, що Свята Євангелія може уздоровити та спасти всіх, які повірять у неї. Належну подяку й нагороду за цей труд кожен із нас одержить від Бога.

У цій же скромній праці подаємо тільки коротенький огляд минулої праці, написаний авторами, яким місцева Громада доручила вести поодинокі відділи.

Цією дорогою складаємо глибоку й щирю подяку братові Д-рові К. Костеву, який із самопосвятою доклав усіх зусиль, щоб відшукати історичний матеріал, написати історичний нарис нашої Церкви та зредагувати й технічно оформити цей Альманах. Сердечна вдячність належиться також проп. З. Речунові-Панькові, сес. Олені Костів, бр. Ф. Луцикові й бр. В. Остапчукові за допомогу при читанні коректи та друкарні "Гармонія" за прискішення й добре виконання друку цієї книжки.

А над усе нехай буде найбільша слава й подяка нашому Віковічному Творцеві та Спасові, Який пролив за нас Свою дорогоцінну кров.

Церковна Рада

Торонто, Канада
Року Божого 1965.

З М І С Т

Передмова	5
Короткий нарис історії УЄБЦ в Торонті	7
Спогад	48
Спомини з праці Жіночого Гуртка	51
Жіночий Гурток	57
Церковний хор, оркестра й їхні диригенти	64
Гурток Молоді	73
Недільна й Рідна Школа	76
Статистика	87
Фотостат частини Інкорпораційного Акту УЄБО	95
Структура нашого Братства	96

К. Костів

1950 КОРОТКИЙ НАРИС ІСТОРІЇ 1965 УКРАЇНСЬКОЇ ЄВАНГЕЛЬСЬКО-БАПТИСТСЬКОЇ ЦЕРКВИ в Торонті

ВСТУП

На сторінках Святого Письма ми читаємо, що вже в глибоку давнину ювілейні свята були призначені на славу Богові. Такого урочистого року земля відпочивала, невільників випускалося на волю, а ґрунти, що були в заставі, поверталися первісним власникам. Коротко, кожен ювілей являв собою час усенародного вияву вдячності Господеві й загальноґо тріумфального здвигу.

Для нас, українських баптистів у Торонті, день 7-го травня 1965 р. — це незабутня історична дата, бо 15 років тому — 7-го травня 1950 року — ініціативна група українських баптистів і євангельських християн організувала в Торонті Українську Євангельсько-Баптистську Церкву, що стала огнищем духовної праці не тільки в Торонті, але й у Східній Канаді.

З перспективи 15 років забуваються осяги поодиноких осіб, а на перше місце висувається Церква, як цілість. Тому ці рядки мають на меті передусім прославити Великого Бога за всі Його добродійства впродовж пройденого 15-літнього етапу праці Української Євангельсько-Баптистської Церкви в Торонті та “пом’янути незлим тихим словом” дорогих Братів і Сестер у Господі, які, збагнувши Божу волю і Його видіння, своєю вірою й посвятою відгукнулись на “македонський клич” сили-силенної емігрантів, які тисячами прибували й далі приїздять до цієї країни релігійної свободи й великих економічних можливостей, і зорганізували рідну Церкву.

Цю працю поділено на відділи, щоб таким чином ясно зобразити багатогранну діяльність Української Євангельсько-Баптистської Церкви й дати слово поодиноким авторам, які

найбільше ознайомлені з даною галуззю церковно-місійної й педагогічно-культурної праці.

Нехай цей 15-літній ювілей буде до вподоби Господеві й у ще більшій мірі зцементує наші серця в служінні Богові й Народові.

ХТО ТАКІ БАПТИСТИ?

Основну нашу тему ми попередимо короткою характеристикою баптистських принципів і переконань.

У важливих теологічних питаннях баптисти ототожнюються зі всіма християнами. Зокрема вони однаково з католиками, православними та протестантами навчають, що Бог — це Творець усього видимого й невидимого, що Він суверенний і чоловіколюбний Небесний Отець; що Ісус Христос — це Син Божий і Спаситель і що всі люди, як грішники, потребують Божої ласки й відповідають перед Господом за свої думки, слова й діла. Спільним добром баптистів із всіма християнами є також Слово Боже, головні моральні засади, як, наприклад, навчання про любов до ближнього, про “золоте правило” (Мтв. 7:12), про прощення та врешті спільна християнська історія принаймні до 15-го сторіччя.

Крім цього євангельські баптисти належать до вужчої великої християнської сім'ї т. зв. протестантів і разом із ними заперечують примат влади римського папи, як видимої голови Церкви й намісника Ісуса Христа; відкидають молитви до анголів, блаженної Диви Марії та святих і їхнє посередництво між Богом і людьми й майже однаково навчають про спасіння людини тільки вірою в Христа Ісуса.

Та, не зважаючи на ці спільні теологічно-ідеологічні фактори, що надають баптистам право належати до всього християнства та вважати себе за протестантів, поміж ними тягнеться груба демаркаційна лінія, постала завдяки неоднаковому розумінню Христової науки й довільної інтерпретації Святої Євангелії. Притаманні баптистам принципи, що їх різко відмежують від усіх інших християнських релігій узгалі, а від протестантських деномінацій зокрема, такі:

Баптисти непохитно вірять, що тільки Слово Боже є єдина непомильна й авторитетна норма віри й життя для кожної людини, бо папи, патріярхи, модератори, вселенські собори, “святіші” синоди, конференції, союзи, церковні пере-

дання, канони, енцикліки й т. д. можуть помилятися й упродовж минулих віків вони часто помилялися.

Подруге, баптисти обстоюють повну волю сумління для всіх людей.

Вони навчають, що тільки духовно відроджені особи можуть бути членами Церкви, цебто відкидають тезу педобаптизму, що діти силою факту народження в християнській родині, до певної міри примусовим актом дітохрещення (без волі, віри та згоди охрещуваного немовляти), немовбито органічним способом, нерозривно й доживотно врастають у церковну громаду.

Далі, баптисти визнають тільки дві тайні: святе хрещення й Господню Вечерю, що їх встановив і повелів зберігати Сам Голова Церкви, Ісус Христос.

Вони практикують незалежність поодиноких місцевих церковних громад із демократичним (конгрегаціональним) устроєм.

Баптисти визнають рівноправність усіх членів та врешті обстоюють повну незалежність і відокремлення церкви від держави, бо церква в руках держави може стати чисто клясово-партійною організацією й упродовж минулих віків державні церкви не раз були знаряддям утиску й переслідування невинних і найкращих своїх громадян.

Коротко особливості баптистів можна позначити такими аксіомами.

1. Теологічна аксіома євангельських баптистів говорить, що Святий і Чоловіколюбний Бог є Суверен.

2. Релігійна аксіома — всі люди мають право на безпосередній доступ до Бога.

3. Церковна аксіома — всі віруючі люди мають право на однакові привілеї в церкві.

4. Етична аксіома — люди мусять бути вільними, щоб могли відповідати за свої думки, слова й діла.

5. Релігійно-державна аксіома — вільна церква у вільній державі.

6. Соціяльна аксіома — люби ближнього, як самого себе.

На цих принципах стоїть Баптистська Церква. За ці принципи баптисти зазнали багато гіркового горя й жахливих тортур. Та проте “Слова Божого не скувати” (2 Тим. 2:9).

СТАТИСТИЧНІ ДАНІ ПРО БАПТИСТІВ

Сім'я баптистів живе в 115 країнах світу й нараховує понад 25 мільйонів членів. Нижче подаємо числову кількість баптистів у поодиноких країнах світу за статистичними даними Всесвітнього Баптистського Об'єднання на 1-го травня 1963 р. Ця статистика не включає дітей і тих членів баптистських родин, які ще не прийняли св. хрещення по вірі в дорослому віці.

АМЕРИКА ПІВНІЧНА		АЗІЯ	
ЗДА	22 136 239	Бірма	212 858
Канада	174 863	В'єтнам Південний	26
Мехіко	60 000	Гонконг	18 047
	<hr/>	Індія	438 858
Р а з о м	22 371 102	Китай	123 000
АМЕРИКА ПІВДЕННА		Корея	5 210
Аргентина	15 119	Макао	690
Болівія	1 546	Малаяя	1 231
Бразилія	191 692	Окинава	1 014
Венесуеля	1 487	Пакистан	17 867
Гвіяна Британська	279	Сінгапур	886
Гвіяна Нідерландська (Сурінам)	42	Тайван (Формоза)	10 000
Еквадор	222	Таїландія	3 460
Колумбія	4 600	Цейлон	3 203
Парагвай	738	Японія	23 703
Перу	710		<hr/>
Уругвай	1 135	Р а з о м	860 063
Чілі	10 000		
Р а з о м	226 970	СЕРЕДНІЙ СХІД	
АМЕРИКА ЦЕНТРАЛЬНА		Газа	17
Багамські острови	6 180	Ізраїль	138
Бермудські острови	153	Йорданія	185
Гаїті	41 382	Ліван	355
Гондурас	346		<hr/>
Гондурас Британський	117	Р а з о м	695
Гватемала	2 107	АФРИКА	
Домініканська Республіка	175	Ангола	3 000
Ель Сальвадор	3 306	Бурунді	1 509
Коста-Ріка	867	Гана	3 100
Куба	17 888	Етіопія	35
Нікарагуа	4 182	Єгипет	164
Панама	4 476	Камерун Західний	42 871
Пуерто-Ріко	7 629	Камерун Східний	13 000
Сент-Люсія острів	150	Конголійська Республіка	2 221
Сент-Вікентій острів	150	Кенія	530
Тринідад і Тобаго острови	1 280	Ліберія	14 290
Ямайка	29 496	Марокко	50
Р а з о м	119 884	Мозамбік	2 250
		Нігерія	62 812
		Ньясаландія	2 486
		Острів св. Олени	80
		Республіка Конга	183 051

Родезія Північна	2 357
Родезія Південна	3 183
Рванда	1 491
Слоновий Берег	3 100
Сієрра Леоне	228
Танганьїка	401 844
Південна Африка	43 015
Південно-Західня Африка	25
Центральна Африканська Республіка	18 349
Р а з о м	401 844

АВСТРАЛІЯ Й ОКЕАНІЯ

Австралія	40 624
Індонезія	1 979
Нова Гвінея	4 234
Нова Зеландія	15 642
Філіппіни	28 535
Р а з о м	91 014

ЄВРОПА

Австрія	1 500
Бельгія	301
Болгарія	600
Вел. Британія й Ірландія	310 437
Голляндія	9 210
Данія	7 400
Еспанія	3 800
Італія	5 419
Мадярщина	20 000
Німеччина	97 423
Норвегія	6 977
Польща	2 158
Португалія	2 020
Румунія	65 880
СРСР	545 000
Фінляндія	3 075
Франція	3 454
Чехословаччина	4 288
Швайцарія	2 035
Швеція	31 881
Югославія	3 595
Р а з о м	1 126 453

ПЕРЕДВІСНИКИ УКРАЇНСЬКОГО БАПТИСТСЬКОГО РУХУ В ТОРОНТІ

Факт постановля Українських Євангельсько-Баптистських Громад у Канаді не сміємо сприймати, як щось штучно зроблене без ніякого генетичного зв'язку з минулим. Навпаки, коріння українського баптистського руху в Торонті й по інших містах Канади сягають перших років 20-го сторіччя. Як опісля ми зобачимо, Українська Євангельсько-Баптистська Церква в Торонті не сформувалася з новонавернених членів, але всі вони прийняли святе хрещення або в Європі, або в Канаді на багато років перед організаційними зборами в 1950 р.

Для піонерської баптистської праці між українцями, македонцями й болгарями в Торонті Божа ласка обрала місіонера Івана А. Колесникова. Він народився 24-го липня 1860 р. в портовому місті Херсоні, що й досі є великим осередком харчової промисловости України.

Іван Колесников був вихований у науці й душі Православної Церкви. Середню школу закінчив у 1875 р. Батьки,

бачачи його здібності, бажали послати його до духовної семінарії в Херсоні, щоб він там вивчився на місіонера для праці між поганськими народами в Азії. Але батьки скоро померли й тоді сиротою Іваном зацікавився херсонський єпископ. Під його доглядом Іван почав продовжувати свої студії в духовній семінарії, але одного разу архиерей за маленький недогляд ударив його по обличчі, і цей інцидент спонукав його назавжди залишити духовну семінарію в Херсоні, а згодом і Православну Церкву.

Юнак Іван переїхав до Одеси, якийсь час студіював медицину, на 19-му році життя (1880 р.) одружився та випадково в щоденному зіткненні з людьми одного зимового вечора зацікавився з баптистом. Чужинець дав йому Біблію і запросив його на молитовні зібрання, що відбувалися в таємному підземному приміщенні з огляду на переслідування баптистів. Іван Колесников і його дружина з малими перервами три дні й три ночі пильно читали Святу Книгу. В назначений вечір вони пішли на молитовне зібрання, що тривало цілу ніч. Діти Божі горливо молилися за них, а вкінці Іван Колесников і його дружина відкрили також і свої уста та прилюдно дякували Богові за його ласку й радість спасіння в Ісусі Христі. Баптистський місіонер Джон Вилтон (Rev. John Wilton) у грудні 1883 року охрестив в Одесі у водах Чорного моря брата Івана А. Колесникова, його дружину й 29 інших ново навернених душ.

Досвідчивши в своїм серці невимовну радість прощення гріхів, бр. І. Колесников почав свідчити про Христа своїм землякам. Він був палким промовцем. Овочі його праці стали тривожити Москву. Якийсь час він переховувався в клуні, продовжуючи свою евангелізаційну роботу тайкома по приватних хатах. Вкінці його схопила російська поліція й ув'язнила. Але й там у вогкій загратованій келії він розповідав про свого Спаса й через два тижні в тюрмі на вернулося 42 в'язні. Їхнього життя не могли змінити державні закони й тюрма, а в Ісусі Христі вони покаялися в своїх злочинах і стали чесними та справедливими людьми. Але Православна Церква прийшла тоді до дивного висновку, що "сектант" Колесников менше спричинить їй шкоди на волі, ніж у тюрмі, а тому дала розпорядження звільнити його. Не дивлячись на переслідування, Господь допоміг бр. Колесникові зорганізувати в Одесі дві церкви, недільну школу й кілька місійних станиць навкруги Одеси. Його праця в Україні тривала всього 7 років.

Над братом Іваном Колісником повисла брутальна рука оберпрокуратора православного “Святейшого Синоду” К. Победоносцова, який промощував йому шлях на Сибір. Довідавшись про це, бр. Колесников нелегальним способом дістався до Басарабії, працював там 3 роки й через його служіння навернулося там до Господа 56 осіб. Далі він був змушений переїхати до Болгарії. В новій країні скитальщини він запізнався з американським баптистським місіонером Петром Дагеліфом (*Rev. Peter Dageliff*) і, правдоподібно, з українським баптистським піонером Іваном Рябошапкою, який помер 1900-го року в болгарській столиці Софії. На вигнанні в Болгарії бр. Колесников був 10 років. Господь і в тій країні рясно благословив його служіння. Сто двадцять осіб прийняло святе хрещення й під його керівництвом був збудований там гарний молитовний дім.

Через океан бр. Іван Колесников переїхав у 1903 році. Спочатку працював у Нью Йорку, заробляючи по 3 долари на тиждень. У 1904 році він переїхав до Скрентону, Пеннсильванія. Туди спровадив свою родину з Болгарії. У Скрентоні він зорганізував Баптистську Церкву, що нараховувала 75 членів. У тім місті прийняв святе хрещення також незабутній брат Василь Перетятко, хоч, правда, його охрестив бр. Кирило Білик. Далі, завдяки піонерській духовній праці цього Божого мужа в Баптистській Церкві в Скрентоні повірили такі особи, як: Микола Долинський, який у 1918 році виїхав до Галичини й там свідчив своїм односельчанам про Христа до 1928 року; сучасний проповідник Яків Зіньків; брат Дмитро Шумило, який згодом працював на духовній ниві в Гамільтоні; проповідник Андрій Пуховський і його рідний брат Йосип Пуховський і багато інших.

У липні 1908 р. бр. Іван А. Колесников прибув на вакації до Торонта. Зараз таки першого дня по приїзді в це індустріальне місто він від самого ранку аж до 10-ої год. ввечері стояв на розі торонтонських вулиць і свідчив своїм землякам про Ісуса Христа. Тиждень вакацій минув і він звернувся до Баптистської Конвенції Онтеріо й Квебеку, щоб вони прийняли його за свого місіонера для праці між українцями, македонцями й болгарями. Після місячних пересправ просьба була прийнята. Таким чином він розгорнув широку місіюну працю в Торонті й по інших містах Східньої Канади. Він часто проповідував на вулицях, роздавав духовну літературу, показував світляні образки, влаштовував недільну школу й вечірні курси. Він промовляв у силі Святого Духа.

Брат І. А. Колесников

Брат П. Кіндрат

Так, наприклад, від його однієї тільки проповіді навернулося до Господа в Лондоні, Онтерію, 20 осіб; у Монреалі — 18 осіб; на незабутній Галицько-Руської Конференції Євангельських Християн Баптистів у Кенорі, Саскачеван, у 1909 р. — 23 особи, в Торонті — 27 осіб.

Між новонаверненими в Торонті передусім треба згадати брата Петра Кіндрата, який із одного боку став ключовою особою українського баптистського руху в Канаді, а з другого — він охрестив здібного студента Саскачеванського університету Володимира Кучера й був душпастирем сестри Параньки Рудачик, а ці дві особи, як відомо, ввійшли в склад креаційного органу Української Євангельсько-Баптистської Церкви в Торонті в 1950 р. Дня 27-го січня 1913 р. бр. П. Кіндрат вступив у заповіт із Господом через святе хрещення, яке звершив місіонер Іван А. Колесников у Джервис Баптистській Церкві в Торонті. Крім цього під впливом проповідей бр. І. Колесникова в Торонті повірили в Христа Ісуса, як свого особистого Спасителя, учитель Андрій Меланин, студент Львівського університету Владислав Кришинський, друкар Василь Цвор, Григір Мельниченко, Іван Турчин, його сестра Марія Турчин, Павло Мусієнко, Олександр Бурдика й багато інших. Поза Торонтом він розпочав місійну працю в Форт Вільям, Гамільтоні, Монреалі, Лондоні, а також

влаштовував богослуження в Ошаві, Фонтгиллі, Киченер, Актон і інших містах. Його сини Петро, Павло й дочка, яка одружилася з Павлом Амбросимов, також присвятили своє життя на служіння Господеві.

Розуміючи значення й вагу друкованого слова, бр. Іван Колесников у 1908 р. почав видавати українською мовою “Добрий Приятель”, а з 1909 р. цей невеликий листок перетворився в український баптистський двомісячник під назвою “Свідок Правди”, що виходив до 1917 р. Він друкувався в накладі 2 000 примірників і його читали не тільки в Канаді й Америці, але також в Україні. Видання “Свідка Правди” було відновлено в 1923 р., якого в 1942 заступив “Християнський Вісник” за редакцією бр. П. Кіндрата.

На спеціальне вирізнення заслужив “Українська Арфа”, що вийшла заходами й за редакцією брата Івана Колесникова. То був перший найстарший український баптистський співаник (його друге видання появилось 1912 р.). Як бачимо, цей збірник духовних пісень попередив “Пісні Паломники” в Галичині з 1920 р., “Книгу Хвали” в Канаді з 1922 р. і харківську “Арфу” з 1925 р. “Українська Арфа” містила в собі 125 пісень і заповнила пекучу потребу в праці на ниві Божій. З-під пера бр. І. Колесникова вийшли ще менші праці, як: “Баптисти й їх навчання”, “Хто такі протестанти” й деякі інші брошури.

Повна посвяти піонерська праця надірвала сили та здоров'я бр. І. Колесникова. Він тяжко захворів восени 1917 р., а дня 9-го березня 1918 р. Господь відкликав його в небесні оселі. Похорон відбувся в Торонті. Словом Божим на жалобнім богослуженні служив бр. А. Найдович і англійські проповідники. Тіло його похоронено на “Mount Pleasant” цвинтарі.

За другого передвісника українського баптистського руху в Торонті треба вважати проповідника Івана Шакотька. Він народився дня 24-го вересня 1880 р. в селі Слоуті, Глухівський повіт, на Чернігівщині. Прийняв святе хрещення в літі 1898 р., яке звершив бр. Юрій Морозів у Києві в Дніпрі. Він прибув до Канади в 1903 р. Ординація брата Івана Шакотька на проповідника Святої Євангелії відбулася 11-го травня 1905 р. Він був організатором першої Галицько-Руської Конференції Євангельських Християн Баптистів в Західній Канаді, що відбулася в Кенорі, Саск., в днях від 30-го травня до 3-го червня 1909 р. з участю бр. Івана А. Ко-

лесникова. На цій конференції засновано союз під назвою: “Галицько-Руський Союз Євангельських Християн Баптистів Західньої Канади”.

На прохання братів у Господі проповідник Іван Шакотько прибув до провінції Онтеріо наприкінці 1942 року з Дітройту, ЗДА, де він був пастором в Українській Баптистській Церкві майже 5 років. На сході Канади він служив Словом Божим до жовтня 1945 року й довший час мав пристановище в гостиннім домі бр. і сес. Тодоруків. Ця глибоковіруюча родина, невтомно працюючи на Христовій ниві від дня славного поклику ще в Західній Канаді, допомагали тепер бр. І. Шакотькові в місійній праці серед українців. Брат І. Шакотько привіз із собою українські співаники за редакцією пастора Петра Кіндрата, що саме тоді вийшли друком у Вінніпегу, і намагався зорганізувати в Торонті українську церковну громаду, але деякі особи робили йому великі перешкоди в цім святім ділі. У своїх цінних недрукованих споминах сестра Паранька Рудачик, яку ще в Озерянці на Тернопільщині в 1926 році охрестив бр. Василь Перетятко й яка прибула до Канади в 1927 р., а від 1942 р. переїхали на постійне перебування до Торонта, так характеризує місійну працю проповідника Івана Шакотька: “Брат Іван Шакотько почав проповідувати по-українськи наприкінці 1942 р. в молитовному домі в Торонті при вул. Беверлі. Він цікавився молоддю та працюю жіночого гуртка, часто відвідував нас і відносився до нас, як батько до своїх дітей. Йому непотрібний був наймит. Він любив наш нарід і дбав про спасіння кожної душі. Та йому довелось тут тяжко працювати, наче волом орати. Мій муж навіть не знав, скільки й мені прийшлося страждати від росіян за часів проповідника Шакотька. Вони говорили, що він буде Україну . . . Питали мене, чи вже велика Україна? А я відповідала їм, що Україна така велика, як і ваша Росія . . . Вони не раз годинами сперечалися. В такій атмосфері тяжко було працювати бр. Шакотькові й він довго не затримався в Торонті, а виїхав на захід доживати віку. . . . Роки пройшли, а проте бажання мого серця сповнилось і Господь у 1950 році допоміг нам зорганізувати рідну Українську Євангельсько-Баптистську Церкву в Торонті”.

Деяким особам байдуже було спасіння українського народу в Торонті. Нехай не буде навіть наvernень, аби тільки їм мати російську мову. Зі смутком у серці брат Іван Шакотько на початку 1945 р. залишив Торонто й поселився в

Саскачевані. За Божою волею він багато попрацював в Західній Канаді в організації Українського Біблійного Інституту й місійно-церковного життя. Цей заслужений баптистський піонер майже до останку своїх днів служив Словом Божим і дня 5-го вересня 1960 р. він відійшов до Господа по нев'янучу нагороду.

ПІДГОТОВА ДО ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЄВАНГЕЛЬСЬКО-БАПТИСТСЬКОЇ ЦЕРКВИ В ТОРОНТІ

Згідно з останнім переписом в Торонті живе 1 824 000 людей, з цього числа українське населення нараховує 60 000 осіб. Після Вінніпегу це найбільше скупчення української людности в Канаді. Українці в Торонті широко розвинули свою ініціативу, мають своїх представників у міській раді та здобули визнання в канадійському науковому, економічному й державному житті. Вони працюють тут головно, як фабричні й будівельні робітники, менший відсоток — як промисловці, підприємці, купці, лікарі, адвокати, інженери, учителі тощо. В Торонті виходить кілька українських часописів, існують тут наукові установи, комбатантські організації, економічні підприємства й банки. Торонто є також осідком Українського Греко-Православного Архієпископа й Українського Греко-Католицького Єпископа Східньої Канади.

Хоч місіонер Іван Колесников уже на початку 20-го століття започаткував український баптистський рух у Торонті, а від 1942 до 1945 рр. цю місію продовжував проповідник Іван Шакоцько й спорадично деякі інші особи, — то проте, не зважаючи на їхню посвяту й якнайкращі наміри в ділі євангельського благовістя, вони все ж таки не спромоглися zorganizувати української баптистської громади в цьому великому індустріальному місті. Вони, як передвісники, до певної міри розробили рілля сердець емігрантів для посіву зерна Євангелії.

Властива підготовка до організації Української Євангельсько-Баптистської Церкви в Торонті почалася щойно після Другої Світової Війни. Господь для цієї святої праці вжив братів: Федора Луцика, Павла Осиповича й Михайла Ревка. На перший погляд ці дорогі в Господі Брати нічим не відрізнялися від тисячі інших українців поселенців у Торонті.

а проте які шляхетні серця билися з-під їхніх звичайних одягів, яка безмежна любов до Христа й до своїх земляків жевріла в їхніх грудях, яка сильна воля та свідомість об'єднувала їх у відважному на той час Божому задумі організації Української Євангельсько-Баптистської Церкви в Торонті.

Ім'я брата Луцика "Теодор" походить із грецької мови й по-українському означає "Божий дар". Дійсно таким він був і тепер є для української спільноти в Торонті. Брат Ф.

Бр. Ф. і сес. З. Луцик

Луцик прийняв святе хрещення в 1937 р. в Кам'янці Мілявій, Галичина. Від 1942 р. до 1946 р. він студіював теологію в славетній Баптистській Семінарії в Гамбурзі (опісля у Віденесті) й успішно закінчив її. Дружина його, талановита співачка, походить із центральної України. Сам Бог виявив Свою

добродійну опіку над ними впродовж останньої воєнної жакливої завірюхи та щасливо в січні 1949 р. припровадив їх до благословенної Канади. Від травня 1949 вони поселилися в Торонті. Господь наділив брата Ф. Луцка організаційним хистом, хоч, правда, він виявив також велику посвяту, як у праці своїх рух, так і грошових пожертв під час організації й відбудови Української Євангельсько-Баптистської Церкви в Торонті.

Брат Павло Осипович прийняв святе хрещення в серпні 1924 р. в Ператині біля Радехова, Галичина. Під час Другої Світової Війни він із своєю родиною опинився в Німеччині, зорганізував при співучасті бр. Дениса Степанюка і його дружини Катерини Українську Євангельсько-Баптистську Громаду в Інгольштадті й належав до Української Євангельсько-Баптистської Церкви в Німеччині. До Канади прибув разом із своєю родиною дня 18-го червня 1948 р. й поселився в Торонті. В той час як бр. Ф. Луцк відзначається організаційними здібностями, то бр. П. Осипович у своїй праці виявив і виявляє велике душпастирське дарування від Бога. Він кожному залюбки свідчить про Ісуса Христа, відвідує хворих, пам'ятає про вдів і сиріт. У повоєнний часі брат і сестра Осиповичі декільком скитальникам помогли приїхати до Канади, виеднали їм працю й подбали для них про приміщення. У їхнім гостиннім домі довший чи коротший час поважне число братів і сестер у Господі мали пристановище, а навіть і такі передові працівники, як проповідники: Л. Жабко-Потапович, П. Кіндрат, Н. Лукіянчук, Іл. Кубрин, С. Нищик, З. Речун-Панько й інші.

У домі брата й сестри Осиповичів у Торонті при Брансвик авеню ч. 490 відбувалися час від часу т. зв. домашні зібрань. Проповідник С. Нищик в одному зі своїх листів до автора цих рядків, між іншим, написав так: “Дім брата й сестри Осиповичів стався осередком, де діти Божі завжди читали Слово Боже, молилися, співали улюблені пісні, як, наприклад: “Не покину Я вас, не забуду”, радилися й робили пляні. Одна тільки була в них тема — українські зібрання, українська громада. В моїй присутності вони односторонно рішили робити все можливе, щоб якнайшоріше відкрити українське богослуження й організувати громаду. Господь увінчав їхні початки, вислухав їхні молитви й благословив це діло віри. Українська Євангельсько-Баптистська Церква постала

в Торонті й тепер є однією з кращих громад нашого братства на американському континенті. Вся ж слава й хвала належиться єдиному достойному Основоположникові й Будівничому Церкві, нашому Дорогому Господеві Ісусові Христові”.

Бр. П. Осипович

Третім співпрацівником у підготові організації Української Євангельсько-Баптистської Церкви в Торонті був брат Михайло Ревко. Він прийняв святе хрещення дня 17-го вересня 1933 р. в Посникові на Волині й від зарання своєї молодости присвятив себе вокальній євангельській творчості. Прибув до Канади 22-го серпня 1947 р., поселився в Торонті вліті 1949 і перший zorganizував тут хор. Співанки під його диригентурою в часі підготовки відбувалися в помешканні бр. і сес. Луцик.

Я спеціально схарактеризував тут різні дарування від Бога цих трьох братів, бо вони виявили багато організаційного хисту, невтомної праці, свідомости й любови до Божого діла в підготові організації Української Євангельсько-Баптистської Церкви в Торонті. Господь рясно вживав їхні здібності, дарування й сили для здвигнення Свого світильника між українськими поселенцями в цьому великому індустріальному місті.

Період підготовки до організаційних зборів тривав майже два роки. З одного боку існуючі в Східній Канаді євангельські угруповання з виразним російським забарвленням на-

магалися відкрити в Торонті українські богослуження в рамках російського чи слов'янського союзу. Таку концепцію головню поширював здібний пастор Іван Романюк, який був тоді головою Російсько-Українського Баптистського Союзу, а також інші. Вони довший чи коротший час вели в цій справі переговори з братом Федором Лицуком і з братом Павлом Осиповичем. З другого боку деякі передові одиниці, маючи на увазі добре зорганізовані й матеріяльно забезпечені чужі церкви, песимістично дивилися на можливість постанови Української Євангельсько-Баптистської Громади в Торонті. Вони не раз своїми порадами, щоб українські брати навіть і “забули думати про українські зібрання в Торонті”, намагалися вбити в них духа й живу віру в святе діло. Ми тут нічого не згадуємо про явних ворогів Божої справи, які виступали проти проповіді Святої Євангелії й тепер силкуються викрасти посяєне євангельське зерно в серцях віруючих людей, бо хто ж може стати на прю з Господом . . .

Маючи на увазі ці й багато інших труднощів, ми бачимо, як Сам Бог чудово діяв через братів: Ф. Луцика, П. Осиповича й М. Ревка. Він скріпляв їхні серця животворчим Духом і підбадьорював їх у святому ділі через своїх слуг. Час від часу до Торонта приїздили пастори: Л. Жабко-Потапович, П. Кіндрат, Н. Лук'янчук, С. Нищик і інші. Вони разом молилися, читали Слово Боже й допомали братам порадами в Христі Ісусі, вказуючи на потенціяльну силу українців в Торонті й даючи їм практичні вказівки з свого довгого служіння в Божому виноградникові. Крім цього пастори І. Поліщук, О. Гарбузюк і інші листовно закріплювали серця братів для проповіді Євангелії в Торонті.

У неділю ввечері, 4-го грудня 1949, відбулося домашнє зібрання в кімнаті брата й сестри Зубілевичів (Брансвик авеню ч. 490). Були присутні такі особи: бр. С. Нищик, бр. Ф. Луцик, сес. З. Луцик, бр. П. Осипович, сес. М. Осипович, сес. Р. Осипович, сес. Т. Павліщук, бр. Є. Куценко, бр. М. Зубович, сес. С. Мельник, бр. С. Зубілевич і сес. Т. Зубілевич. Бр. Нищик розпочав зібрання молитвою. У своїй доповіді він підкреслив, що ми, українці, зобов'язані нести своїм землякам у Торонті вістку спасіння.

Після зібрання бр. Нищик питав окремо всіх присутніх, чи вони бажають мати українське зібрання. Кожен майже однаково відповів, що “як жити, так і треба мати українську церкву в Торонті”. Після цих заяв і обміну думок бу-

ла вибрана ініціативна група, в склад якої ввійшли брати: Ф. Луцик, П. Осипович і С. Зубілевич. Їм було доручено робити все можливе, щоб якнайшвидше відкрити в Торонті українське богослуження й zorganizувати українську церковну громаду.

Почали тепер відбуватися майже регулярно співанки. Брат Федір Луцик, сестра Зіна Луцик і брат Михайло Ревко час від часу ходили на богослуження до Російсько-Української Церкви при вул. Беверлі. Їх заохочували, щоб вони приєдналися до них, але бр. Луцик відповів, що вони плянують zorganizувати в Торонті українську церковну громаду, а тому не можуть стати членами їхньої церкви. Крім цього брати П. Кіндрат і С. Нищик мали зустріч у Торонті з представниками Російсько-Українського Баптистського Союзу Східної Канади, з проповідниками І. Романюком і Я. Рябухою, і повідомили їх про майбутнє відкриття українського зібрання в Торонті.

Однак годі було в поспіху розпочати цей епохальний крок. Брат Ф. Луцик з одного боку бачив велику попововілу духовну ниву в Торонті та справжній ентузіазм у своїх вірних співпрацівниках, але з другого боку він ще в рідній Галичині навчився насамоті в молитві перебувати у ніг Христа та ґрунтовно всі пляни аналізувати в “лябораторії” Небесного Учителя. Мотгом брата Луцика в періоді підготовки великого діла була Св. Євангелія від Луки 14:28-32: “Хто бо з вас коли вежу поставити хоче, перше не сяде й видатків не вирахує, — чи має потрібне на виконання? . . . Або який цар, ідучи на війну супроти іншого царя, перше не сяде порадитися?” Цей вдумливий перегляд сил у ніг Ісуса показав йому, що надійних осіб, які могли б стати співорганізаторами української громади, було мало, бо тільки шість. Тому бр. Луцик у порозумінні з ініціативною групою почав листуватися з українськими студентами, які жили та вчилися в Українському Біблійному Інституті в Саскатуні, а двох із них студіювало також у Саскачеванському Університеті; з бр. Кубрином, з бр. Нищиком і іншими. В цій інтимній кореспонденції він закликав, щоб вони приїхали за Божою волею до Торонта та приложили й свої цеголки в будові Божого діла. Свідомі молоді брати відписали, що з кінцем академічного року, як Бог дозволить, вони приїдуть до Торонта. Кореспонденція з бр. Кубрином тривала майже пів року. Брат П. Осипович написав йому окремого листа й у своїй братній любові запевнив пасторові

Кубринові і його родині пристановище в його гостиннім домі на необмежений час. Цей лист у значній мірі допоміг братові Кубринові зробити рішення. В той час коли пастор С. Нищик негативно zareагував на кореспонденцію, а опісля виїхав із Саскатуну до Дітройту, щоб бути пресвітором у організованій церкві, — пастор Ілля Кубрин постановив прибути до Торонта, щоб разом із братами поділяти радість і тягар організаційної праці в Торонті. Він навіть у своїм листі з 21-го березня 1950 р. до брата Ф. Луцика зробив натяк, що він із родиною бажає тільки допомагати в праці для Господа, а брати зможуть собі обрати на пресвітера й іншого проповідника.

Прихильні листи братів із Західної Канади значно підбадьорили ініціативну групу. Дня 7-го квітня 1950 р. відбулися чергові наради в кімнаті брата й сестри Луциків. Присутні були брати: Ф. Луцик, П. Осипович, М. Ревко й З. Речун-Панько, спеціально запрошений на це засідання.

Одноголосно схвалено, щоб відкриття Українського Євангельсько-Баптистського Зібрання в Торонті відбулося в неділю, 23-го квітня 1950 р., але опісля цю дату продовжено на 30-го квітня, щоб дати нагоду бр. Кубринові бути на цім зібранні; запросити на головного промовця пастора Василя Буру з Дітройту; бр. Ф. Луцик взяв на себе обов'язок знайти підходяже приміщення на богослуження, написати запрошення та вислати їх відповідним церквам, союзам і поодиноким особам.

Тепер братові Ф. Луцикові довелось перемагати ще одну трудність. Постала велика проблема з винаймом відповідної залі на богослуження. Але й у цьому допоміг Сам Бог через пастора Луку Стандрета. На його прихильну рекомендацію заряд Злученої Церкви Всіх Націй у Торонті (вул. Квін Захід ч. 423 дозволив, щоб відкриття й майбутні українські євангельсько-баптистські зібрання відбувалися в їхній просторій церковній аудиторії.

Проповідник Ілля Кубрин із своєю родиною приїхав до Торонта 20-го квітня 1950 р. Радости не було кінця. Брати й сестри з відкритою українською душею привітали їх.

Програму урочистого відкриття зібрання вміло опрацював бр. Ф. Луцик при співучасті бр. І. Кубрина.

За волею Всесильного Бога в неділю, 30-го квітня 1950 року, поважне число вірних із різних церков і місцевостей згурмувалися у просторій залі Злученої Церкви Всіх Націй

у Торонті. Урочисте богослуження відкрив о год. 4-й по полудні брат Федір Луцик і ним провадив в силі Святого Духа. В органічному супроводі сестри Онисі Тодорук залунали чарівні мелодії християнських пісень: “Браття всі, радійте”, “Вже сонце засіяло” й “Отче Небесний”. На вступі бр. Ф. Луцик прочитав 118 Псалму: “Це той день, що учинив нам Господь, — радіймо та тішмося в нім” (Пс. 118:19-26) і закликав присутніх до молитви. Головну проповідь у силі Духа Святого виголосив бр. В. Бура на підставі тексту: “Я знаю діла твої. Ось Я перед тобою дверей не зачинив, — і їх зачинити не може ніхто. Хоч малу маєш силу, але слово Мое ти зберіг, і від імени Мого не відкинувся” (Об’явлення 3:8). Короткі змістовні слова привіту передали пастори: Л. Стандрет від Української Злученої Церкви в Торонті, В. Боровський від Української Євангельсько-Реформованої Церкви в Детройті, М. Фесенко від Української Пресвітерської Церкви в Торонті, П. Крат від Української Незалежної Євангельської Церкви в Торонті, З. Речун-Панько від Української Баптистської Церкви в Гамільтоні, брат М. Тодорук від Церкви у Вирджелі й інші, а також прочитано письмові привіти від пасторів: П. Кіндрата (голови Українського Євангельсько-Баптистського Союзу Західньої Канади), І. Романюка (голова Російсько-Українського Баптистського Союзу Східньої Канади), Л. Жабка-Потаповича (редактора “Післанця Правди”) і П. Бартова (голова Українського Місійного й Біблійного Товариства в Америці).

Окремою вартісною частиною урочистого відкриття українського богослуження був дует сестер Осиповичів, два квартети у виконанні родини Тодоруків, сес. З. Луцик, сес. С. Колісниченко й бр. Б. Кубрина та врешті вірш “Заклик до праці”, що його продеклямувала сес. З. Луцик.

Вкінці брат Ф. Луцик представив проповідника Ілля Кубрина, який передав привіти з Західньої Канади, сказав коротке слово на підставі тексту 1 Петра 5:10-11, та молитвою і благословенням закінчив урочисте відкриття Українського Євангельсько-Баптистського Богослуження в Торонті. Ще й сьогодні брати й сестри в Господі з вдячним серцем згадують про ті ясні благословення, якими Бог наділив їх тієї незабутньої неділі.

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЄВАНГЕЛЬСЬКО-БАПТИСТСЬКОЇ ЦЕРКВИ В ТОРОНТІ

Дня 20-го квітня 1950 р. до Торонта прибув пастор Ілля Кубрин із своєю родиною, а в перших днях травня 1950 р. — брати: Володимир Остапчук, Володимир Кучер і Іван Прокоп'як з Українського Біблійного Інститу в Саскатуні. Таким чином скромне число сподіваних членів майбутньої церкви

Українські студенти прибули з Західньої Канади. Бр. М. Ревко тішиться, що буде мати здібних хористів.

зросло з 6 осіб до 13. Отже, тепер була повна підстава організаційним актом закріпити досягнення ініціативної групи Українських Баптистів і Євангельських Християн у Торонті.

Організаційні збори відбулися в неділю, 7-го травня 1950 року, в церковному приміщенні Злученої Церкви Всіх Націй у Торонті при вул. Квін Захід ч. 423 і розпочалися о год. 6:30 увечері після пообіднього богослуження. Присутніх

було 22 особи. Ділову частину бр. І. Кубрин попередив читанням Слова Божого, коротким словом і молитвою.

Одноголосно вибрано бр. Ф. Луцика на предсідника організаційних зборів, а бр. В. Кучера — на протоколіста зборів. За обопільною згодою й порозумінням прийнято принцип, щоб повним правом голосу на організаційних зборах наділити тільки тих, які прийняли святе хрещення й не належать до жодної церкви в Торонті, а для решти присутніх забезпечити право вступу до церкви, скоро тільки вони повідомлять про це заряд своїх церков, і на організаційних зборах дати їм право дорадчого голосу.

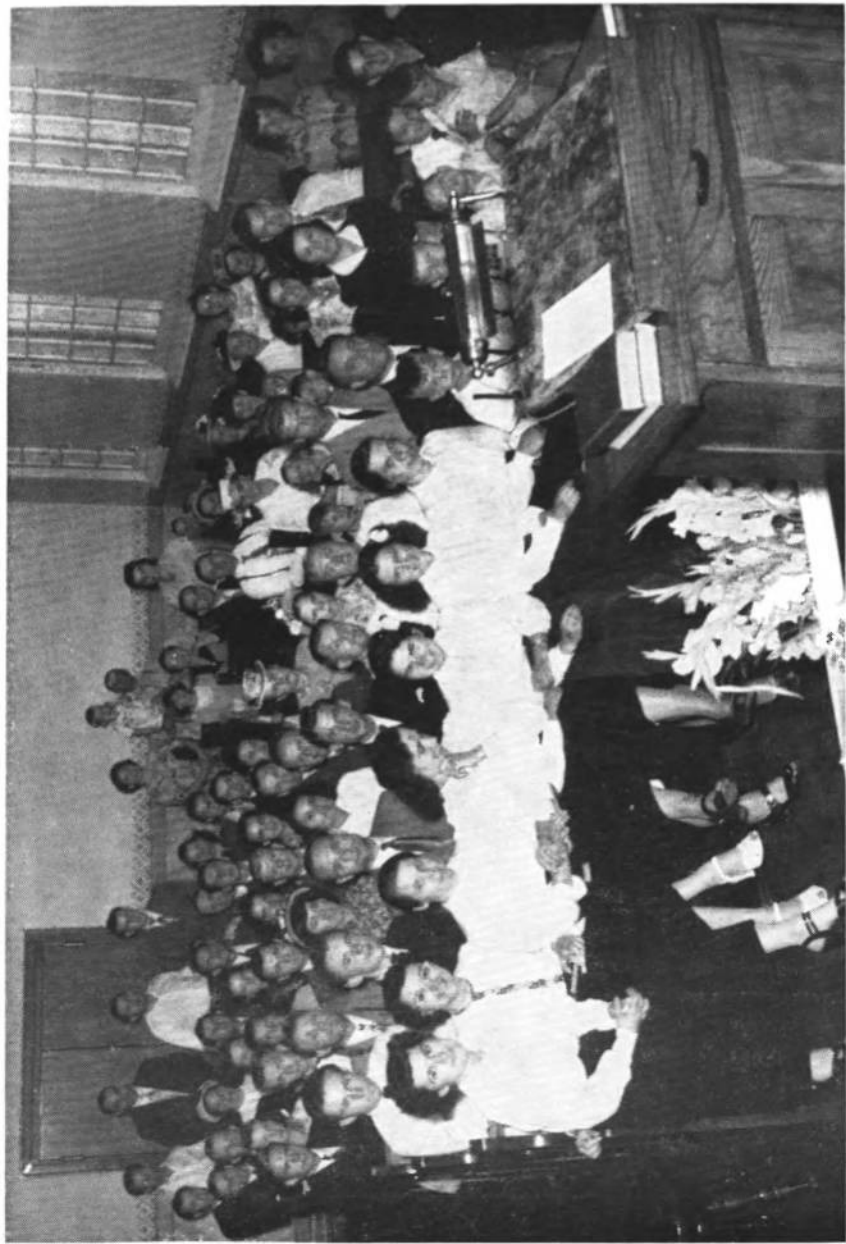
На заклик бр. Ф. Луцика 13 братів і сестер заявило, що стають членами-співорганізаторами Української Євангельсько-Баптистської Громади в Торонті. Їхні прізвища за порядком запису в першому протоколі такі:

1. Зіна Луцик, 2. Федір Луцик, 3. Ольга Кубрин, 4. Ілля Кубрин, 5. Богдан Кубрин, 6. Кость Кубрин, 7. Михайло Ревко, 8. Іван Прокоп'як, 9. Володимир Остапчук, 10. Володимир Кучер, 11. Паранька Рудачик, 12. Марія Дика та 13. Йосип Дикий.

Крім цього на організаційних зборах із дорадчим голосом були присутні такі брати й сестри: П. Осипович, М. Осипович, Р. Осипович, С. Зубілевич, Т. Зубілевич, А. Юркевич, Є. Куценко, С. Мельник і М. Зубілевич.

Згідно з записами першого протоколу одноголосно схвалено назву Громади: “Українська Церква Євангельських Християн Баптистів” що її згодом перейменовано на “Українська Євангельсько-Баптистська Церква”; обрано церковний заряд у такому складі: 1. Бр. І. Кубрин — пастор; 2. Бр. Ф. Луцик — диякон і секретар; 3. Бр. Й. Дикий — скарбник; 4. Бр. В. Кучер — дорадчий член; 5. Бр. М. Ревко — диригент; 6. Бр. В. Остапчук — організатор і керівник праці серед молоді.

Перших 13 членів Української Євангельсько-Баптистської Церкви в Торонті походили з різних місцевостей і деномінацій. Дев'ятьох із них прийняло хрещення в Європі, а 4 в Канаді. Через “йорданські води” святого хрещення їх перепроводили такі проповідники: А. Ничипорук — 2 особи, І. Підгорецький — 2, І. Кубрин — 2, В. Бура — 2, І. Петраш — 1, П. Кіндрат — 1, В. Перетятко 1, С. Нищик — 1 і С. Янковський — 1. Усіх їх об'єднала кров Ісуса Христа, жива віра й незломна воля сповнити повеління Господа в Торонті:

Перший духовно-будуючий концерт новоорганізованої Української Єв.-Баптистської Церкви в Торонті, Онт., що відбувся восени 1950 року.

“Всьому створінню проповідуйте Євангелію!” (Марка 16:15).

Перший пастор Української Євангельсько-Баптистської Церкви в Торонті, брат Ілля Кубрин, прийняв святе хрещення 10-го листопада 1924 р. в с. Війтковій на Підкарпатті; три роки студіював теологію в Баптистській Духовній Семінарі в Лодзі й успішно закінчив її в 1930 р. Пастори: Василь Перетятко й Людвік Мікса дня 16-го червня 1932 р. ординували його на проповідника Святої Євангелії. Бр. Кубрин від дня свого славного поклику аж досі активно працює в Христовому винограднику й виконував в основному такі служіння; від 1924 до 1927 рр., як місіонер Галичини; від 1930 до 1932 рр., як проповідник в окрузі Перемишля, Дрогобича та Стрия; від 1932 до 1939 рр., як пресвітер Підкарпаття. Він був викладачем гомілетики й біблійної екзегези на теологічних курсах у Галичині й на Волині; кілька років був головою баптистської молоді в Галичині й майже весь час його перевибирали на члена Комітету Об'єднання Баптистів у Галичині. Він є автором таких праць: “Царське весілля”, “На вузькій дорозі”, “Де є Бог?”, “Нарис гомілетики”, “Провідник і Церква”, помістив багато своїх розвідок, майстерних проповідей і рефератів на сторінках “Післанця Правди” й інших журналів. За віру в Ісуса Христа й за проповідь Євангелії 5 разів був ув'язнений. Кілька разів вороги Божого Слова й релігійні фанатики намагалися вбити його, але Сам Бог Своєю добродійною й могутньою правицею зберіг його аж досі. За 40 років праці на духовній ниві він охрестив десь коло 160 осіб. Пастор Кубрин із родиною прибув до Канади 22-го жовтня 1948 р. й від 1950 р. замешкує в Торонті.

Поминаючи деякі недосконалості в способі скликання й ведення організаційних зборів й відсутности на них наших передових працівників із Америки й Канади, — брати й сестри в Торонті актом організації Української Євангельсько-Баптистської Церкви незабутнього дня 7-го травня 1950 року виявили перед Богом і світом, що вони над усе люблять Ісуса Христа, свою непорушну єдність у Господі, духовну зрілість і незломну волю прославляти Свого Спасу українською мовою, як це давно вже зробили всі інші культурні народи.

РОКИ РОЗКВІТУ

Після організаційних зборів українські брати й сестри в Господі та симпатичні з радістю й у сердечній простоті щонеділі регулярно збирались на богослуження. Бр. Ілля Кубрин

Св. хрещення відбулося 29-го жовтня 1950 р. Зліва направо стоять бр. П. Осипович, бр. П. Брич, бр. В. Свідерський, бр. М. Бойко, сес. С. Бойко та бр. І. Кубрин.

і інші брати служили Словом Божим, енергійну працю між молоддю започаткував бр. Володимир Остапчук. Хор славив Господа під диригентством бр. Михайла Ревка. На піані грала сестра Нелі Гаврилюк. Дня 29-го жовтня 1950 р. відбулося святе хрещення. У заповіт із Господом вступили 4 багатобіцяючі особи: бр. П. Брич, бр. О. Бойко, сес. М. Бойко та бр. В. Свідерський. Акт хрещення звершив бр. І. Кубрин. Наприкінці 1950 р. членство зросло з 13 осіб на 24, а в церковній касі прихід виносив 456 доларів. Виразні Божі благословення супроводили працю на українській духовній ниві в Торонті.

Як уже знаємо, українські богослуження відбувалися в залі Злученої Церкви Всіх Націй. Але на початку липня 1950 р. заряд цієї Церкви відмовив українським братам більше збиратися там на богослуження. Тоді церковний провід звернувся до пастора М. Фесенка, який у порозумінні зі своїм комітетом позитивно полагодив прохання, і відтоді українські євангельсько-баптистські богослуження перенесено до гарної аудиторії Української Пресвітерської Церкви при Клермонт вул. ч. 20. Врешті в лютому 1951 р. Англійська Баптистська Церква при вул. Текамсет ч. 148 запропонувала українським братам свою аудиторію на богослуження на ще кращих умовах. Це пропозиція Українська Євангельсько-Баптистська Церква прийняла й досі має там свої богослуження.

Та велике індустріяльне місто вимагало від проповідника швидких дій, блискавичної орієнтації й великої напруги сил, а самі члени Української Євангельсько-Баптистської Церкви на початку свого поселення в Торонті, не знаючи англійської мови та в турботливому пошукуванні праці й “даху над головою”, не могли співпрацювати й допомагати своєму проповідникові в такій мірі, як на рідних землях. Брат Ілля Кубрин мусів фізичною працею здобувати щоденний кусник хліба для себе й родини, не мав свого авта й одночасно без жодної матеріяльної винагороди з боку громади виконував церковно-душпастирську працю. Його фізичні й духові сили дуже виснажились і ~~24-го~~ ^{24-го} лютого 1951 р. він зрезигнував із свого служіння в церкві. Ця сумна подія була тяжким іспитом для молоді впорівень української громади в Торонті. Але нетак брата Кубрина можна краще зрозуміти в світлі переживань старозаповітного пророка Іллі, який також залишив доручене йому служіння й зажадав собі смерти,

говорячи: “Досить тепер, Господи! Візьми мою душу” (1 Царів 19:4). Проповідник Кубрин за довгі десятироки праці на духовній ниві зазнав багато терпінь за проповідь Євангелії. Пригадаймо, крім цього, що дня 25-го червня 1941 р. від артилерійських стрілень дощенту згорів його дім і те, що було в ньому. Він із своєю родиною залишився без жодних засобів до життя, як колись праведний Йов. Врешті, як він сам написав у своїх споминах, “перед закінченням Другої Світової Війни в наслідок найбільшого голоду, тяжкої фізичної праці, докучливих тривог перед налетами бомбовиків і тяжкого таборового життя збільшилися наші духові, фізичні й моральні страждання”. А тому коли він часом висловлював свої думки й у різкій формі, то постійно треба пам’ятати, що кожен із нас є тільки людиною. Христос говорить: “Хто з вас без гріха?” (Ів. 8:7).

Заслуга бр. І. Кубрина, як першого пастора Української Євангельсько-Баптистської Церкви в Торонті, полягає в тому, що він із вірою й без ніякого матеріального забезпечення прибув до Торонта. Служіння рідному народові в Торонті лежало на його серці. Він відважно гуртував своїх земляків у Торонті навколо Ісуса Христа, допоміг українським братам зорганізуватись у церковну громаду й вийти їм на вільний шлях євангельського життя. У цій Божій праці невтомно допомагала й далі допомагає глибоковіруюча дружина бр. Кубрина, сестра Ольга Кубрин, і то не тільки своїм чудовим співом, але ще в більшій мірі своїми молитвами, невсипущою працею та шляхетним і богобійним характером.

Та духовна праця далі йшла вперед незалежно від людини, але від Бога. Проповідники в церкві змінювалися, але Всесильний Господь далі благословляв Своє діло. Бог промовив до Йони: “Чи слушно запалився ти за рициновий кущ? А той відказав: Дуже розпалився я, — аж на смерть! І сказав Господь: Ти змилювався над рициновим кущем, над яким не трудився, і не плекав його, який виріс за одну ніч, і за одну ніч згинув. А Я не змилювався б над Ніневією, — цим великим містом, що в ньому більше 120 000 людей, які не вміють розрізнити правди своєї від своєї лівиці, та численна худоба?” (Йони 4:9-11).

За час від 25-го лютого 1951 р. до переїзду брата З. Речуна-Панька до Торонта в половині жовтня 1952 р. членство зросло з 33 осіб до 53. У цьому періоді Господь знову через Своїх вірних і досвідчених мужів: бр. Ф. Луцика

та бр. П. Осиповича охороняв Свого Виноградника від руїни. Крім них Словом Божим у цьому часі служили бр. Аркадій Мулько та проп. Яків Приходько.

Брат Аркадій Мулько прибув із містечка Сван Ривер, Манітоба, та став членом Української Євангельсько-Баптистської Церкви в Торонті дня 29-го жовтня 1950 року; 11-го березня 1951 р. членські збори обрали його на проводячого Церкви, а дня 30-го жовтня 1952 р. він виїхав до Мон-

Бр. А. Мулько

треалю. Брат А. Мулько щиро працював для Господа за час свого побуту в Торонті, не дивлячись на щоденну тяжку фізичну працю. Він зазнав ще в Європі багато зневаг за проповідь Євангелії й остання війна розлучила його з його родиною. Він самотою пробивається крізь життя. Маючи на увазі його духовні здібності, Українська Євангельсько-Баптистська Конференція в Едмонтоні покликала його 1965 р. на місійну працю в Західній Канаді.

Пастор Я. Приходько став членом Української Євангельсько-Баптистської Церкви в Торонті 10-го лютого 1952 р., хоч сам жив у Ст. Катеринс. Він вірно виконував душпастирську працю в Українській Церкві аж до пізньої осені 1952 року. Бр. Приходько проповідував у силі Святого Духа. Бог рясно благословив його служіння й за впорівень короткий

Св. хрещення відбулося 20-го січня 1952 р. Зліва направо стоять бр. П. Осипович, бр. П. Гнідець, бр. І. Ви-
соцький, бр. С. Балавсьяк, бр. В. Брич, сес. М. Стефі, бр. А. Мульько, бр. Я. Приходько і бр. З. Речун-Панько.

час він охрестив аж 7 осіб, а церковні пожертви наприкінці 1952 р. винесли 2 360 доларів. Церква за його шире служіння надала йому звання свого почесного пресвітера.

Але обставини так склалися, що бр. Я. Приходько не міг переїхати до Торонта. Тоді Українська Євангельсько-Баптистська Церква в Торонті запропонувала проповідникові З. Речуніві-Панькові, щоб він звільнився з фізичної праці в Гамільтоні й увесь свій час присвятив для духовного служіння. Після довгих молитов за волею Всевишнього Бога бр. З. Речун-Панько прийняв це пропозиція, в половині жовтня 1952 р. переїхав із родиною до Торонта і 28-го листопада 1952 р. пастор Д. А. Бернс, директор Домашньої Місії Баптистської Конвенції Онтаріо та Квебеку, при співучасті проповідників і представників Об'єднання Церков міста Торонта та проповідника С. Нищика урочисто з сердечними молитвами інсталювали його на пастора Української Євангельсько-Баптистської Цедкви в Торонті.

— Брат Захарій Речун-Панько прийняв святе хрещення 16-го серпня 1925 р., студював теологію в Латвії, Англії й Німеччині, а крім того журналістику й економію в Українському Технічно-Господарському Інституті в Подебрадах, Чехословаччина. У 1935 році пастор Василь Фетлер ординував його на проповідника Святої Євангелії в Залізниці на Волині. Бог дав йому ласку бути пресвітором у Баптистській Церкві в Залізниці, що була колискою Божого діла в Західній Україні. Первісні члени тієї Церкви на вернулися від проповідей українського євангельсько-баптистського піонера, брата Івана Рябошапки, який і декого з них перепровадив через “йорданські води” святого хрещення. Описля, під час Другої Світової Війни, бр. Речун-Панько був пресвітором у Житомирі. Він там служив Словом Божим у силі Святого Духа, багато людей на вернулося від його проповідей і церква помітно зросла. В місті Житомирі Господь дарував йому подружжя, яка разом із ним широ й самовіддано поділяє радість і труднощі духовної праці. Бр. Речун-Панько брав активну участь у місійній праці в Німеччині; в Канаді 11 років сповняв працю голови Українського Євангельсько-Баптистського Об'єднання Східної Канади, під цей час він є головою Української Євангельсько-Баптистської Конвенції Канади і скарбником Християнського Видавництва “Дорога Правди”.

Брат Ф. Луцик у своєму дописі, між іншим, так описав зустріч бр. З. Речуна-Панька в Торонті: “Після багатьох мо-

Проп. З. Речун-Панько

литов, наших нарад і роздумвань Церква запропонувала братові проповідникові З. Речуніві-Панькові переїхати до нас і обійняти духовну працю нашої Церкви. На нашу радість бр. Речун-Панько дав свою згоду. Братові Речуніві-Панькові було важко залишити духовну працю в Гамільтоні, але з тактичних міркувань було потрібне, щоб брат переїхав до Торонта. По приїзді до Торонта бр. Речун-Панько щиро взявся до праці, якої в нас так багато назбиралося. Насамперед треба було оформити приналежність нашої Громади, що в короткому часі стало доконаним фактом. Наша Церква діждалась досвідченого працівника на ниві Христовій” (“Християнський Вісник”, лютий 1953 р.).

У листопаді 1952 р. Українська Єв.-Баптистська Церква в Торонті урочисто була прийнята до Баптистської Конвенції Онтаріо та Квебеку. Передовим братам головним чином залежало на тому, щоб таким способом залегалізувати свою церковну громаду, бо Українська Євангельсько-Баптистська Конвенція Канади не була ще тоді заінкорпорована,

а також щоб дістати від Домашньої Місії згаданої Конвенції допомогу на ведення місійно-церковної праці.

З приїздом бр. З. Речуна-Панька до Торонта Церква великим кроком пішла вперед під виразними ознаками Божого благословення. Він із небагатьох новоприбулих проповідників володіє англійською мовою, знає ментальність міського населення й життя в індустріальному місті. При церкві побільшився хор і постала струнна оркестра, що все більше й більше притягали увагу слухачів. На піяні ряд років грав бр. О. Осипович. Хором уміло диригували брати: М. Ревко, С. Бичковський, М. Брич і останньо А. Теслюк. Про вокальну творчість Української Церкви в Торонті, як також про Жіночий Гурток, Гурток Молоді, Недільну Школу й Рідну Школу обширніше йде мова на іншому місці цієї праці.

Св. хрещення відбулося 21-го лютого 1954 р. Зліва направо стоять бр. К. Дубина, бр. І. Лукіянець, бр. Й. Бойко, сес. Г. Бойко і бр. З. Речун-Панько.

Як загальний фінансовий перегляд Церкви показує, в 1957 році різко зменшились касові приходи. Це був також і критичний час у духовній праці громади. Передусім у грудні 1956 р. тяжко захворів брат З. Речун-Панько й у шпиталі боровся зі смертю. Молилася не тільки його дружина з діточ-

ками й Церква в Торонті, але все єдиновірне братство в Канаді й Америці, щоб Бог привернув здоров'я братові. Бог чудово вислухав благання Своїх дітей і уздоровив бр. Речуна-Панька, щоб він далі проповідував Євангелію українцям у Канаді та ще більше дякував Господеві за виявлену йому ласку

Св. хрещення відбулося 24-го квітня 1955 року.
У воді сес. Віра Бодруг і бр. З. Речун-Панько.

Крім цього дня 1-го березня 1957 р. внаслідок аварії старілої ogrивальної системи загорівся молитовний дія. У наслідок цього будинок був сильно ушкоджений і став непри-

Св. хрещення відбулося 19-го січня 1964 р. Зліва направо стоять бр. З. Речун-Панько, бр. М. Луцишин, сес. С. Червінська, сес. О. Костів, сес. І. Сіра, бр. Д. Цьона та бр. П. Осипович.

датним для церковного вжитку. То була друга велика спроба для Української Євангельсько-Баптистської Церкви в Торонті. Тимчасово праця громади зосередилась у приміщенні Армії Спасіння при вул. Квін Захід ч. 725. Зібрання там відбувалися від березня 1957 р. до серпня 1957 р., хоч, правда, їхня заля була замала на українські богослуження. Брати й сестри питали, що Бог хоче їм сказати через це нещастя. Всім стало ясно, що Українська Євангельсько-Баптистська Церква в Торонті потребує мати свій власний молитовний дім.

Дня 19-го травня 1957 р., після раннього богослуження, бр. П. Осипович зробив заклик, щоб жертвувати на Будівельний Фонд. Цього дня був вибраний Будівельний Комітет у такому складі: П. Осипович, Ф. Луцик і А. Бартків. Братам доручено збирати фонди й розшукувати парцелю під церкву. Закуплено парцелі (льоти) ч. 114 за \$11 500 і ч. 110 за \$6 000 при вул. "Palmerston". Вступний контракт підписано 18-го червня 1957 р., яким стверджено, що набуті парцелі за \$17 500 — це власність Української Євангельсько-Баптистської Церкви в Торонті.

**Похорони бр. Олексі Горбача, який загинув під колесами авта
дня 16-го березня 1961 р.**

У між часі англійці запропонували купити знищений огнем церковний будинок при вул. Текамсет ч. 148. Тоді Українська Церква постановила продати парцелі й набути той будинок. Після довгих пересправ закуплено знищений огнем молитовний дім за \$40 000. Вступний контракт із \$1 000 задатком складено в серпні 1957 р. Дня 30. І. 1958 зладжено акт: "Заяву про власність", а властивий контракт підписано 5-го травня 1958 р. з певними застереженнями на користь продавців. Під час складання контракту вплачено готівкою \$4 000, а позосталі \$35 000 Церква зобов'язалася сплачувати по \$300 квартално плюс 4 відсотки річно. З боку Церкви контракта підписали брати: З. Речун-Панько, П. Осипович, П. Пилип, Ф. Луцик, П. Гнідець, О. Бойко й Д. Колісниченко, а з боку "Home Mission Board of the Baptist Convention of Ontario and Quebec — Dr. P. P. W. Ziemann", а другий підпис нечиткий. У травні 1958 р. продано парцелі за \$18 000, готівкою Церква отримала \$3 400, а позосталу належність покупець зобов'язався сплачувати по \$60 квартално плюс 6½ відсотків річно. В році першого 15-ліття довг за церковний будинок виносить ще \$23 000.

Упродовж 15 років секретарем Церкви був і тепер є бр. Ф. Луцик. Працю скарбника виконували брати: Й. Дикий,

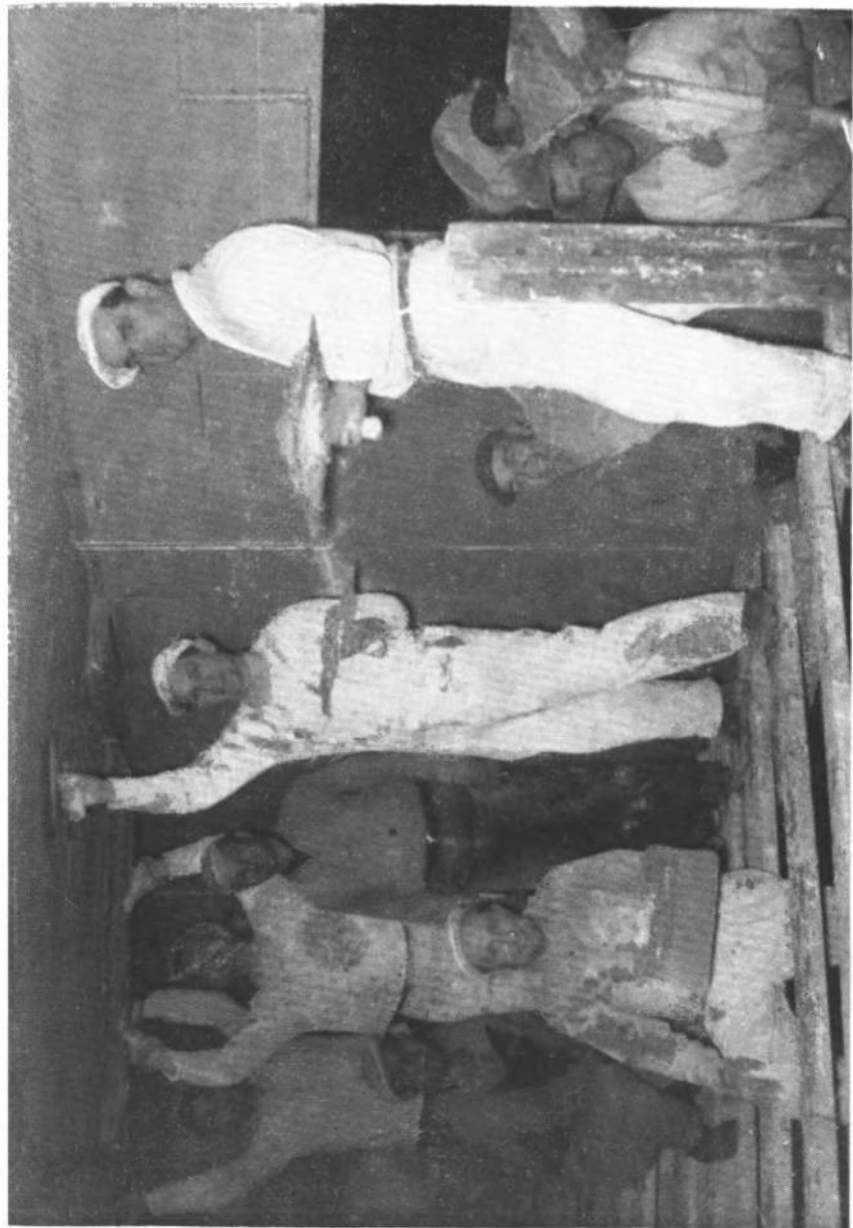
Бр. А. Бартків

М. Бояко, С. Зубілевич, І. Воробець і чинним тепер скарбником є М. Щербяк. Довший чи коротший час працю дияконів виконували брати: Ф. Луцик, П. Осипович, Д. Колісниченко, А. Бартків, П. Гнідець, М. Куценко, В. Сірий, А. Теслюк і Т. Дубенецький.

Згадані брати, як також усі члени Церковної Ради, щиро працювали для Господа минулими роками без ніякої матеріальної винагороди з боку Церкви. Їм належить за це велике признання й сердечна подяка.

З вдячним серцем треба згадати тих дорогих братів і сестер, які тяжко працювали при відбудові церковного будинку й за свій труд і час не вимагали заплати. Сам проповідник Речун-Панько також працював і був добрим прикладом і заохотою для інших. Вони разом склали Церкві дар у формі 10 000 годин праці на середню суму \$15 000. Крім цього матеріал на відбудову й огорожу церкви коштував \$10 750. Таким чином вартість купленого молитовного дому за \$40 000 зростає на \$70 000.

За волею Божою й за молитвами свого душпастиря Речун-Панька настав час мозольної праці при відбудові знищеного огнем молитовного дому. Брати й сестри показали тепер, що вони не тільки словом люблять Спасителя Ісуса Христа, але й ділом. Через один місяць відремонтовано одну залу,

Група членів Церкви під час відремонтовування церковного будинку. Зліва направо М. Доник, О. Штука, І. Прокоп'як, Є. Куценко, Д. Мельничук, П. Гнідець, Й. Луцишин, Ф. Лудик, М. Плиско й О. Горбач.

так що починаючи від серпня 1957 р. зібрання знову перенесено в молитовний дім при вул. Текамсет ч. 148, але тепер уже в свій власний будинок. Перебудова й віднова молитовного дому всередині тривала з перервами три роки: 1957, 1958 і 1959, а назовні — 3 місяці в 1960 р.

**Листа годин праці при відбудові молитовного дому
Української Євангельсько-Баптистської Церкви в Торонті
всередині й назовні в 1957, 1958, 1959 і 1960 рр.
(згідно з книговим записом)**

Число годин		Число годин	
1. П. Брич	1 200	15. П. Пилип	191
2. І. Прокоп'як	842	16. Відома Богові особа	184
3. Ф. Луцик	637	17. П. Любінський	170
4. Є. Переймибіда	544	18. М. Щербяк	167
5. А. Бартків	543	19. Т. Дубенецький	155
6. Д. Мельничук	517	20. М. Плиско	151
7. П. Гнідець	444	21. М. Ревко	132
8. П. Осипович	352	22. І. Лук'янець	120
9. А. Борисенко	310	23. В. Остапчук	116
10. Є. Куценко	293	24. К. Мирошник	112
11. М. Брич	285	25. Й. Луцишин	110
12. З. Речун-Панько	274	26. О. Виклич	108
13. С. Пушкар	273	27. Ф. Махник	106
14. О. Штука	260	Р а з о м	8 596

Менше 100 годин працювали наступні особи: М. Доник, О. Горбач, А. Бодруг, І. Іваницький, М. Червінський. В. Брич, А. Мулько, М. Бойко, С. Бичковський, А. Хворостина, О. Осипович, С. Зубілевич, І. Воробець, І. Чеверда, І. Кубін, Д. Брич, Н. Порхунь, Н. Бичковська, І. Кленко, О. Франчук, Г. Бойко, Ф. Свідерська, Е. Романенко, М. Романенко, М. Любінська, К. Плиско, Тертишен, Е. Давидів, О. Кленко, О. Руденко й багато інших братів і сестер. Вони разом виробили поверх 1 600 годин.

“Веселі працівники” під час обіду. Зліва направо сидять брати: О. Виклич, М. Червінський, Є. Переймибіда, П. Пилип, М. Щербяк і Д. Мельничук.

За своїм характером праця поділялася на такі групи:

1. **Плянування й керівництво** виконувалося спільними фаховими силами нижчезгаданих братів із проповідником З. Речуном-Паньком.

2. **Столярсько-тесллярська робота.** Виконали брати: П. Брич, А. Бартків, С. Пушкар, А. Мулько і А. Борисенко.

3. **Витончена чиста робота (кабінет мейкерс).** Виконали брати: А. Бартків і Є. Переймибіда.

4. **Штукатурна (плястерська) робота.** Виконали (всередині під фаховим керівництвом бр. Ф. Луцика, а назовні під фаховим керівництвом бр. Є. Переймибіди) брати: Ф. Луцик, Є. Переймибіда, І. Прокоп'як, П. Гнідець, Є. Куценко, І. Лук'янець, С. Зубілевич і ін.

5. **Електрично-інсталяційна робота.** Виконав бр. І. Прокоп'як під наглядом п. О. Ромашевського.

6. **Декоративно-малярська робота.** Виконали брати: А. Бартків і І. Прокоп'як.

7. **Підлогу встелили (тайли)** брати: П. Брич, П. Осипович і інші.

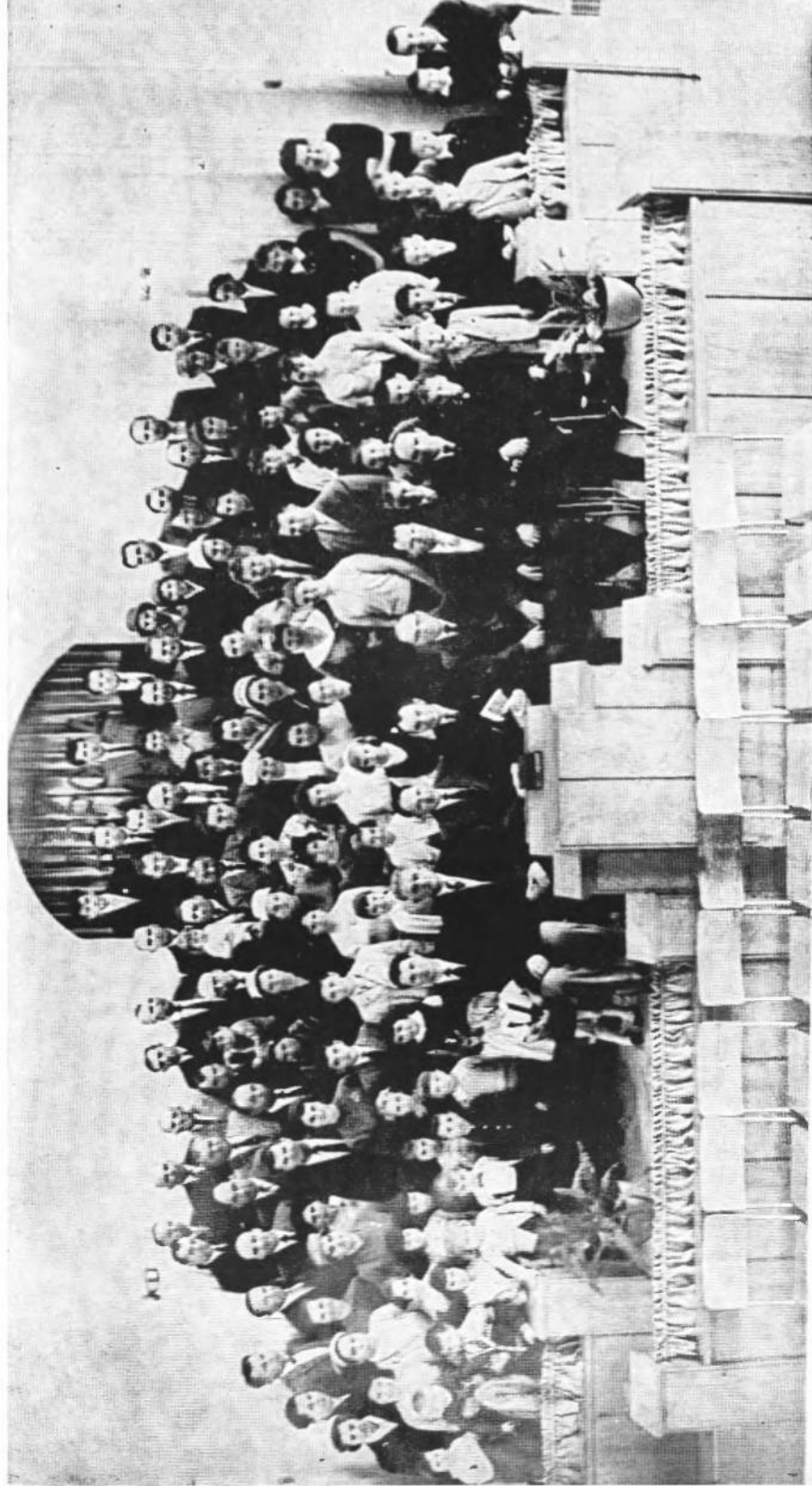
8. **Водопровідна робота (пламберська).** Виконали брати: в туалеті — І. Прокоп'як, а в кухні й баптистерії — А. Бартків і І. Чеверда.

9. **Огрівальну систему** заінсталював бр. М. Романенко.
10. **Огорожу й таблицю** зробив бр. М. Тодорук із Ст. Катеринс, Онт.
11. **Обслуга вантажними автами.** Брати: Ф. Луцик і К. Мирошник.
12. **Джипрак** прибили брати: П. Пилип, Й. Луцишин, М. Доник, Й. Іваськів, Б. Слободян і інші.
13. При **віднові внутрішнього умеблювання** (лавок, крісел, столів) багато попрацювали місцеві сестри при співучасті їхніх родин.
14. **Знищені огнем стіни й румовища** усунули всі інші брати.

Це був би гріх невдячності, коли б ми поминули мовчанкою тих дорогих жертводавців і позичкодавців, які в по-

Вигляд церковного будинку в 1959 р. під час штукатурної роботи назовні. На підвищенні працює бр. Є. Переймибіда.

Церковна Громада, 1960 р. (в 10-ту річницю її існування). Сидять у першому ряді зліва направо члени Церковної Ради: П. Гнідець, А. Бартків, П. Осипович, З. Реун-Панько, М. Куденко, С. Бичковський і Ф. Луцик.

требі щедро відгукнулися на заклик Української Євангельсько-Баптистської Церкви в Торонті. Наприкінці цієї праці ми подаємо їхні прізвища, починаючи від пожертв у сумі \$5 і вище, а Сам Бог нехай сторицею винагородить їхню любов до цього святого діла. А тут ми тільки загальною констатуємо, що на Будівельний Фонд Української Євангельсько-Баптистської Церкви в Торонті разом жертводавці склали \$23 499.66 (з чого поодинокі особи жертвували \$21 021.19; церкви й їхні установи — \$248.97 і фірми — \$229.50); і разом Церква позичила \$19 490.00 (з чого від поодиноких осіб — \$13 390.00, з банку — \$6 000.00 і з союзу — \$100.00).

П'ятнадцять років — це задовільний інтервал часу, щоб перевірити Божий провід, доцільність і життєвість Української Євангельсько-Баптистської Церкви в Торонті. Оглядаючись на ці 15 років, ми від серця дякуємо Господеві за всі Його добродійства та безмежну ласку й любов. За 15 років 41 одна особа навернулася до Господа та вступила з Ним у заповіт через святе хрещення; 134 особи, які прибули з інших міст і церков, знайшли в Українській Церкві потіху, розраду, надію на кращу будучність; 4 особи відійшли у вічність, 58 братів і сестер виїхало з Торонта або стали членами в інших церквах і 7 осіб Церква вилучила. Касовий прихід за 15 років виніс \$95 450.01, розхід \$94 837.58, остача в касі на 1-го січня 1965 р. — \$612.43.

Та це тільки частина видимих ознак Божих дій у Церкві. Однак людському інтелектові недоступні є ті духовні благословення й вартості, що ними Господь наділив не одне зболіле та спрагнене правди серце впродовж 15-літньої праці Української Євангельсько-Баптистської Церкви в Торонті, її Недільної Школи, Гуртка Сестер, Гуртка Молоді, Хору та Оркестри. Про це довідаємось аж у вічності.

Дотеперішня праця Української Церкви в Торонті сама намічує на майбутнє у головному такі завдання. Збільшити місійно-євангельське служіння й виховну працю, щоб Свята Євангелія досягла ширші кола української громади в Торонті й на периферіях. Подруге, брак ординованих дияконів і церковного статуту дається відчувати щораз дошкульніше в духовній праці й на ділових зборах. Потрете, Церква повинна урегулювати свою співпрацю з Українською Євангельсько-Баптистською Конвенцією Канади й Баптистською Конвенцією Онтаріо та Квебеку в аспекті Божого Слова й чинних у Канаді законів. Врешті забезпечити пасторові відповідну ви-

нагороду та сплатити довг за молитовний дім у сумі \$23 000, по змозі, якнайшвидше.

Підсумки цього історичного нарису наглядно показують нам Божі дії в місійно-євангелізаційній праці Української Євангельсько-Баптистської Церкви в Торонті. Історія цієї Церкви — це докази дій Святого Духа в спасінні українців у Торонті, це очевидність Божої ласки через служіння Його вірних дітей, яких люди цього світу часто не розуміють і легковажать. Віра, яка об'єднала серця послідовників Ісуса Христа в Торонті в одну родину, виявила себе назовні в праці Церкви шляхом справжнього прославлення Бога духом і правдою, в спасінні грішників та в єдності духа її членів.

Нехай же цей 15-літній ювілей навчить нас ще більше любити, шанувати та прославляти нашого Спасителя Ісуса Христа. Пам'ятаймо також про тих Дорогих Братів — слухняних і вірних “Самуїлів”, — яких Господня ласка могла так вільно вживати для святого діла між українцями в Торонті. В наших молитвах дякуймо Богові за них. Нехай же дух їхньої гарячої любові до Христа та ближнього окрилить і нас до продовжування великої справи. З'єднаймо й надалі свої серця й зусилля в творчій праці на духовній ниві поки ще час, бо Господь незабаром гряде й кожному заплатить згідно з його ділами (Об'явлення 22:12). Брати й Сестри зробили велике діло за минулих 15 років, але “жнива” ще не скінчилися. У Торонті живе ще багато тисяч дорогоцінних душ, за яких Спаситель пролив Свою кров і вмер, а вони й досі знаходяться на дорозі загину, вони досі не з'євангелізовані, “снопи” досі не занесені в Господню “житницю”. Вони потребують вас. Бог хоче через вас благословити їх. Скажіть їм про Ісуса Христа. “Отож, браття мої милі, будьте міцні, непохитні, збагачуйтеся в Господньому ділі, знаючи, що ваша праця не марна в Господі” (1 Кор.15:58).

СПОГАД

Проп. Ілля Кубрин

При кінці квітня 1950 р., на заклик наших передових братів, я приїхав з родиною з Альберти до Торонта. Ми замешкали в домі родини Осиповичів. Одного дня вечером прийшли до нас брати: Ф. Луцик і М. Ревко. Після коротких з ними розмов я переконався, що в Торонті є чимало наших віруючих людей, які бажали б мати свою рідну українську євангельсько-баптистську незалежну церкву. Головним серед них ініціатором та організатором був брат Ф. Луцик. Брати мене запитали: “Що ж будемо робити, брате Кубрин?” Я рішуче відповів їм: “Будемо в Торонті відкривати наші богослуження, будемо тут працювати для Господа між нашим рідним народом . . .”

Почувши таку мою відповідь, брати спалахнули великою радістю та втіхою. І зараз пішла в рух остаточна підготовка до відкриття наших зібрань. Дату ми назначили на 30 квітня. Брат Ф. Луцик негайно понаписував і порозсилав запитання на відкриття наших богослужень до всіх близьких і знайомих братів і сестер. Вони оба з братом М. Ревком знайшли для наших богослужень відповідне приміщення в молитовному домі Злученої Церкви, що є при вулиці Квін коло Спедайна. Для виголошення головної проповіді брат Ф. Луцик запросив пастора В. Буру з Детройту. Таким чином підготовка до відкриття наших баптистських богослужень була менш-більш закінчена.

В суботу вечером дня 29 квітня 1950 р. я зайшов до брата й сестри Ф. Луцика. Тут брат М. Ревко і сестра Світлана Колісниченко вибрали для нашого першого богослуження відповідні церковні пісні. Ми оба з братом Ф. Луциком стали опрацьовувати програму богослуження. Брат Ф. Луцик погодився руководити богослуженням, а я мав богослуження закінчити.

Неділя дня 30 квітня 1950 р. — це наш урочистий історичний день! Ми й наші друзі весь той день були на гарячій молитві до Бога, щоб Він Сам зробив через нас Своє святе діло. По полудні перед годиною . . . я з родиною зайшов до згаданого молитовного дому. Слава Богові, бачу, що пару десятків наших віруючих, що поприходилили з інших церков, уже в просторій залі чекають . . . Людей прибувало більше й більше . . . Усіх зібралось біля 120 душ! На переді зайняли місця брати проповідники: Ф. Луцик, В. Бура, З. Речун-Панько і чотири українські пресвітеріянські пастори: П. Крат, М. Фесенко, Л. Стендрет і В. Боровський. Наступила торжествена хвилина . . . Усіх присутніх огорнула якась невимовна радість і святий торжественний настрій . . . Брат Ф. Луцик вийшов перед зібрану Церкву і врочисто в ім'я Господа Ісуса Христа відкрив історичного для нас значення наше перше в Торонті богослуження піснею, читанням Божого Слова, короткою вітальною промовою і молитвою. Після нього коротке привітальне слово сказав брат З. Речун-Панько. Те саме зробили і всі чотири пресвітеріянські пастори. Головну відповідну проповідь виголосив пастор В. Бура на тему Слова Божого: “Ось Я перед тобою дверей не зичинив, — і їх зачинити не може ніхто” (Об. 3:8). Його проповідь зробила на слухачів дуже глибоке будуче враження. Багато слухачів були зворушені нею до сліз . . .

Вкінці брат Ф. Луцик представив Церкві мене і поручив мені закінчити богослуження. Виходжу за катедру . . . Святе зворушення огортає мене до глибини душі . . . Слава Богові, бажання всього нашого братства сповнене . . . Наші богослуження в Торонті для слави Божої нарешті зістали відкриті! Я привітав пасторів та всіх присутніх святим Христовим привітом і передав усім братні привіти від нашого братства із Західної Канади, потім прочитав Слово Боже (1 Петра 5:10-11) і закінчив богослуження короткою промовою, молитвою подяки Богові за Його ласкаву допомогу та кінцевим євангельським благословінням . . .

Дня 7 травня вечером 1950 р. (також в неділю) відбулося наше організаційне зібрання, почате коротким молитовним богослуженням. На початку нарад я прочитав від деяких наших братів і церков листи з привітаннями й побажаннями для нас у новозапчаткованій духовній нашій праці. На моє внесення ми вибрали одноголосно президію для переведення ділової частини нашого зібрання, до якої ввійшли: брат Ф. Луцик — голова, і брат В. Кучер — секретар. До Церкви в

члени зголосилися 13 осіб: родина Кубрин — 4, родина Луцик — 2, родина Дикий — 2, сестра Рудачек і брати: М. Ревко, В. Остапчук, І. Прокоп'як і В. Кучер.

Ось так протягом двох тижнів була нами відкрита й зорганізована наша Українська Євангельсько-Баптистська Церква в Торонті! Я дякую Богові, що з ласки і волі Його я був понад рік часу її першим проповідником, і в тому часі я виконав у ній перший акт святого по вірі хрищення, яке прийняли були чотори особи: брат і сестра М. Бойко, бр. П. Брич, і бр. В. Свідерський. Першим диригентом у нашій Церкві був бр. М. Ревко. Першим секретарем, дияконом і заступником пастора був бр. Ф. Луцик. Першим скарбником був бр. Й. Дикий. Першим організатором молоді був бр. В. Остапчук. Протягом одного року наша Церква побільшилась до 25 членів і деякого числа наближених. Це був явний знак рясного Божого благословення. А тому, "Не нам, Господи, не нам, але йменню Своему дай славу за ласку Твою, за правду Твою!" (Псалом 115:1).

СПОМИНИ З ПРАЦІ ЖІНОЧОГО ГУРТКА

Сес. Марія Осипович

Протягом минулого часу наша Церква пережила багато Божих благословінь, але вона також зазнала багато різних спроб. Ворог людських душ завидував цій праці й різними способами намагався її зруйнувати. Тоді ми, сестри, в гарячих молитвах просили Бога, щоб Він Сам заступився за нас. Господь вислухав наші молитви та Своїм Святим Духом надхнув серця деяких сестер зорганізувати при Українській Церкві в Торонті Жіночий Гурток.

Дня 27-го березня 1951 року сестри зійшлися в домі брата й сестри Осипович, щоб порадитися та при допомозі Божій зорганізувати Жіночий Гурток. Присутніх тоді було 7 сестер: Т. Павлішук, Р. Кучер, З. Луцик, Т. Зубілевич, П. Рудачик і С. Мельник. Крім цього були брати й допомагали нам своїми порадами. Після молитов і спільного обміну думок, бр. А. Мулько провів ділову частину, а сестри одногосно вибрали зпоміж себе таку управу Жіночого Гуртка: Марія Осипович — голова, Зіна Луцик — секретарка, П. Рудачик — скарбничка. Тоді брат А. Мулько й усі інші побажали новозорганізованому Жіночому Гуртку Божого благословення й успіху в праці.

У 1951 році Українська Церква в Торонті переживала багато труднощів, а це гальмувало також працю нашого Жіночого Гуртка. Однак сестри разом з усіма членами Церкви поборолі всі труднощі з вірою в Божу поміч. Під час усіх труднощів ми переконалися в правдивості Божої обітниці:

Сестри Жіночого Гуртка приготують пачки з оджею для висилки бідним.

“Клич Мене в день недолі — Я тебе порятую, ти ж будеш Мене шанувати” (Пс. 50:15). Господь рясно поблагословив нашу Церкву, а також працю Жіночого Гуртка.

Сестри щиро й віддано працювали протягом минулих років. З кожним роком наш Гурток зростав духовно й матеріально. Ми регулярно щомісяця сходилися на зібрання, які за своїм характером ділилися на молитовні, ділові й літературні. Молитовні зібрання ми проводили з постом і на них ми в особливій мірі відчували присутність Святого Духа. Наші ділові зібрання завжди проходили в любові та згоді, а літературні постійно були багатолюдні з глибокою духовною й вокальною програмою. Ми запрошували на ці зібрання гостей з інших громад нашого міста.

Жіночий Гурток мав і має свій хор, що його організував і ряд років провадив бр. С. Бичковський. Наш хор виступав й виступає на різних святах місцевої Церкви, прикрашуючи та збагаючи їх гарним співом. Бр. С. Бичковський поклав багато праці під час співанок, а також написав кілька нових пісень для жіночого хору, яких ще ніде не було в співаниках.

Жіночий Гурток. Світлині з нагоди десятиліття 1960 р.

Літературне Зібрання Жіночого Гуртка, 1956 р.

Наші грошові прибутки й видатки невеликі, але щороку вони зростають. Наш Жіночий Гурток жертвує на місійну працю, духовну літературу, Український Біблійний Інститут в Аргентині, помагаємо бідним у Канаді й поза нею, посилаємо багато пачок із новою та вживаною одежею в Югославію, Аргентину, Бразилію, Чехословаччину, Німеччину, Польщу й Україну. З нашої жіночої каси ми помагали при відбудові нашого молитовного дому, а також набули модерну кухню. Члени нашого Гуртка відвідують різні церкви в Торонті й мають з усіма віруючими духовну спільність в Ісусі Христі. Крім цього сестри відвідують хворих й родини в Торонті й поза ним, несучи їм вістку спасіння й потіху в Ісусі Христі.

Інколи ми влаштовуємо т. зв. вечері любови, прийняття для новоприбулих з різних країн світу. З моєї ініціативи дня 25-го листопада 1962 р. відбулося Свято Біблії. Ми в особливій мірі дякували Богові за Слово Життя Вічного. Моїм бажанням є, щоб наше братство влаштовувало й далі Свято

Жіночий Хор, 1957 р.

Біблії, якщо не кожного року, то хоч деколи. Під моїм проводом сестри ходили з колядою.

Я сердечно вдячна моєму Господеві, що Він Своєю любов'ю й милосердям відкрив мені духовні очі ще в моїх молодих літах і допоміг мені працювати поміж сестрами в Україні й у Канаді. Як бувша Голова Жіночого Гуртка в Торонті цілий ряд років, бажаю висловити щиру подяку всім сестрам, які зі мною співпрацювали й підтримували мене своїми молитвами; братам-диригентам: С. Бичковському, М. Бричеві і А. Теслюкові за їхнє навчання жіночого хору. Особливо сердечно дякую сестрам, які входили в склад управи Жіночого Гуртка: секретаркам — З. Луцик, Г. Зубілевич, С. Бойко і О. Речун-Панько; скарбничкам — П. Рудачик, О. Речун-Панько й М. Любінська; господарчому відділові — З. Щербяк, Н. Бичковська і А. Переймибіда; керівникам ручних робіт — Н. Бичковська, Р. Гнідець і М. Бодрук.

У січні 1963 р. Жіночий Гурток вибрав нову управу в такому складі: сес. З. Луцик — голова; сес. О. Куценко — секретарка; сес. М. Любінська — скарбничка; сес. З. Щербяк — керуюча кухнею; сес. М. Прокоп'як, сес. Т. Зубілевич і Г. Теслюк — керуючі ручними роботами. Гурток тепер започаткував вечорки ручних робіт під щирим керівництвом сес. О. Костів, що більше об'єднує сестер і поживляє їхню активність.

Я дуже вдячна Господеві, що Він допоміг zorganizувати тут Жіночий Гурток на твердій основі нашого Господа Ісуса Христа. Я бажаю всім сестрам Божого благословення в праці на Його святій ниві. Будемо працювати, поки ще день.

Зіна Луцик

Голова Жіночого Гуртка

ЖІНОЧИЙ ГУРТОК

Сес. Зіна Луцик

“Служить Господеві з радістю!” закликає нас цар Давид (Пс. 100:2). Служити Господеві — це великий привілей усіх відроджених християн. Хто служить Богові, той працює для Царя царів, а Він належно оцінює та своєчасно винагороджує навіть найменше наше діло. В Господньому виноградникові нема безробітних. Там працюють старші й молодші, чоловіки й жінки, хлопці й дівчата.

Біблійна цитата “Служить Господеві!” стала реальним гаслом Української Євангельсько-Баптистської Церкви в Торонті в часі перед її організацією й по ній. Спочатку Церква мала небагато членів,

а тому й число жінок було незначне. Та вже в часі перед офіційною організацією Жіночого Гуртка, сестри у великій мірі спричинилися до збільшення числа церковного членства. Вістка про Українську Церкву в Торонті швидкістю прудкої чайки облетіла майже всі країни. В наслідок цього наші скитальники, виробляючи папери до Канади, брали напрямок до своєї рідної Церкви. Після їхнього приїзду до Торонта, сестри вітали їх “хлібом і сіллю”, здебільшого влаштовували для них чайне прийняття й не раз обдаровували їх гостинцями на новосіллі. Такі несподіванки християнської любови до своїх ближніх сестри робили головно по приватних домах, де новоприбулі мали своє пристановище, бо тоді ми самі винаймали

Жіночий Гурток, 1964 р.

церковне приміщення й майже ніхто з нас не мав ще свого власного дому.

Та з бігом часу церковне членство помітно зросло й постала потреба заснувати Жіночий Гурток при Церкві з його власною управою. Разом із зростом церковного членства збільшилась кількість сестер. Таким чином дня 18-го березня 1951 р., цебто майже через рік після постанови Української Церкви в Торонті, на діловому церковному зібранні запало таке рішення:

“Виявилось потрібним для більше розширеної праці в Церкві організувати Жіночий Гурток, членами якого, крім дійсних, могли б бути й наближені особи. До цього діла назначено трьох сестер: М. Осипович — проводяча, З. Луцик — секретарка, П. Рудачик — скарбничка. Докладний плян праці мають сестри виготовити на своєму діловому зібранні” (Витяг із церковного протоколу).

Відтоді сестри ще з більшим зусиллям взялися до діла. Спочатку праця сестер, як кожної нової організації, була не легка. Ми натрапляли на різні труднощі. Передусім, вже давноіснуючі так звані “слов’янські церкви” в Торонті нещиро ставилися не тільки до праці сестер, а взагалі до проповіді

Сестри Жіночого Гуртка пригвозляють пакки для бідних по різних краях світу.

Святої Євангелії серед українського народу. Подруге, сестри мали різноманітні погляди щодо праці Жіночого Гуртка. По-третє, матеріальний стан новоприбулих членів із зруйнованих країн Європи не дозволяв широко розвинути місійної й допомогової діяльності. Врешті брак власного церковного приміщення значно сповільнював нормальну працю сестер.

Приємно мені тут згадати, що в тих тяжких обставинах праці Жіночого Гуртка, багато допомогли нам дві канадські сестри українського походження, а саме: Нелли та Стелли Гаврилюк. Перша в початковій стадії розвитку Української Церкви постійно грала на піяно під час наших богослужень; друга була місіонеркою Англійської Баптистської Конвенції Онтеріо та Квебеку й багато попрацювала між так званими “новоканадійцями”, допомагаючи їм зорганізувати своє життя в благословенній Канаді. За це їм належить щира подяка й велике признання. Отже, завдяки такій всебічній підтримці та тісного об’єднання навколо Ісуса Христа й сестри М. Осипович, яка була нашою проводячою від березня 1951 р. до січня 1963 р., праця Жіночого Гуртка популяризувалась і ми сміливо йшли вперед.

Від самого свого початку й аж досі Жіночий Гурток не заводив до списку своїх членкинь, залишаючи Церкві привілей реєстрації всього членства. Проте такий стан речей не виправдує себе, бо кожна організація чи гурток, що має свою власну управу, мусить провадити список свої членів.

Як у кожній релігійній організації з демократичним устроєм членські збори мають право та привілей обирати свій провід, така зміна наступила в нашому Жіночому Гуртку, коли то сестри на своєму річному діловому зібранні, що відбулося в січні 1963 р., вибрали на Голову Жіночого Гуртка авторку цих рядків. Хоч ми на вступі вже підкреслили, що нашою єдиною незмінною метою є служіння Господеві, то проте кожна провідна особа намагається з Божою допомогою поживавити працю сестер. Я від серця дякую Богові та всім дорогим сестрам за їхню щирю співпрацю й молитви. Таким чином служіння сестер Господеві не тільки продовжується, але останніми роками воно помітно поживавилося. Жіночий Гурток працює під виразними ознаками Божого благословення. Число сестер в служінні Господеві збільшилось і ми тепер значно поширили свою місійно-допомогову акцію. Активність Жіночого Гуртка головню виявляється в таких ділянках:

1. Сестри щомісяця регулярно відбувають свої зібрання. Перша частина наших зібрань має духовний характер, а друга — діловий, де ми читаємо листи з різних країн, вирішуємо справи й намічаємо плян праці на наступний місяць.

2. Гурток повністю утримує одну сироту в Індонезії.

3. Сестри відвідують хворих і немічних по домах, шпиталях і опікунчо-піклувальних закладах. По змозі, допомагають потребуючим і матеріяльним служінням. Так, наприклад, у 1964 р. ми вислали до європейській і південно-американських країн 75 двадцятфунтових пачок головно з одежею.

4. Гурток улаштовує двічі на рік т. зв. літературні зібрання, які своєю багатою духовною програмою стають чи не найбільш збудовуючими в усій церковній діяльності.

5. Матеріяльно пітримуємо видавництво “Дорогу Правди”, “Післанця Правди”, “Християнського Вісника”, “Дітячого Приятеля” і ін. Жертвуємо на радіопередачі, зокрема на “Голос Правди” з Ніягра Фаллс, що її надає Об’єднання Українських Євангельсько-Баптистських Церков Східньої Канади.

6. Скромну допомогу Гурток призначив диригентові мішаного й жіночого хорів місцевої Церкви.

Жіночий Хор, 1964. Сидять зліва направо: сес. З. Луцук, сес. Г. Теслиук, бр. А. Теслиук, сес. М. Осипович і сес. О. Маєвська. Стоять зліва направо сестри: О. Костів, Р. Гнідець, Т. Сіра, М. Любинська, А. Брич, Н. Осипович, М. Прокоп'як, Р. Остапчук, С. Куценко, О. Руденко, А. Чеверда, Н. Штука, Г. Бойко, Т. Зубівевич і О. Франчук.

7. Щороку на Різдво сестри ідуть від дому до дому з колядою, несучи вістку про народження Ісуса Христа

8. Щомісяця по домах маємо спеціальні вечорки ручних робіт, переплітані цікавою програмою, товариською гутіркою й чайним прийняттям. Цей спосіб праці більше поглиблює нашу духовну єдність у Христі Ісусі.

9. Гурток має свій хор, який час від часу служить своїм чудовим співом місцевій громаді, як також українським і чужомовним церквам у різних місцевостях Східньої Канади.

10. Останньо Жіночий Гурток випустив у світ довгограючу платівку духовних пісень, які розійшлися по всіх країнах, де тільки знаходиться наше єдиновірне братство. Як довідуємося з листів і особистих свідчень, ці платівки приносять багатьом велике благословення.

Місіонерка С. Гаврилюк.

Жіночий Гурток має шанси ще більше поживити своє служіння Господеві з умовою, що запал сестер до праці буде той самий, що досі. Розуміється, як кожна організація, так і церковно-місійна праця у великій мірі, крім щирих молитов, залежить від матеріяльних засобів. Для того й Жіночий Гурток здобуває їх різними дорогами, а головні з них — це місячні вкладки сестер, колекти, випродажі ручних робіт і принагідні добровільні пожертви. Господь рясно благословив нас і матеріяльними засобами. Так, наприклад, в 1964 прихід у касі Гуртка виніс \$1 256.35, коли то в 1962 р. прихід виніс тільки \$486.11.

Як проводяча Жіночого Гуртка, почуваюся до милого обов'язку сердечно подякувати всім сестрам за їхні молитви,

дружню й повну посвяти співпрацю та пожертви. Зокрема признання та вдячність належиться місіонерці Стеллі Гаврилюк за щедре постачання вживаного одягу, без чого Жіночий Гурток не зміг би в такім розмірі допомагати тим, які потребують помочі; досвідченій сестрі Олександрі Куценко за її секретарську працю та сестрі Марії Любінській за вмиле та зразкове ведення касового книговодства.

Обмежений розмір альманаху не дозволяє мені обширніше описати нашого благословенного служіння Господеві за минулих 15 років. Але Богові відомі всі деталі нашої праці й ми будемо оглядати їх, коли явимось перед Ним. Жінки, як слабші посудини в руках Господніх, потребують молитов і всебічної підтримки всіх дітей Божих. Ми від серця бажаємо, щоб праця Жіночого Гуртка в Господньому виноградникові успішно продовжувалася аж до Його другого приходу. З непохитною надією на Бога ми вступаємо у друге 15-річчя й віримо, що Він Сам допоможе нам у наших скромнім служінні Йому.

**Загальний фінансовий перегляд
Жіночого Гуртка при Українській Євангельсько-Баптистській
Церкві в Торонті, Канада, за час від 1952 р. до 1964 р.**

Роки	Приходи	Розходи
1952	\$ 12.50	
1953	194.20	144.65
1954	239.20	188.30
1955	288.40	215.89
1956	238.24	160.85
1957	391.52	382.77
1958	518.65	492.85
1959	522.46	676.33
1960	436.16	457.76
1961	405.47	419.85
1962	486.11	303.03
1963	923.15	748.94
1964	1 256.35	1 109.61
Р а з о м	\$5 912.39	\$5 300.83

Остача в касі Жіночого Гуртка на 1. I. 1965 р. — \$611.56

Федір Луцик

Секретар УЄБЦ в Торонті

ЦЕРКОВНИЙ ХОР, ОРКЕСТРА й ЇХНІ ДИРИГЕНТИ

Одним із активних ініціаторів українських Богослужень у Торонті був брат Михайло Ревко. Він прибув із Західної Канади, де якийсь час студював в Українськiм Біблійнiм Інститутi в Саскатуні, Саск. Він також був одним із 13 членів при організації Української Церкви в Торонті 7-го травня 1950 р. Маючи музичні здібності, він від перших початків існування Церкви організував хор і диригував ним до осені 1952. Бр. М. Ревко одружений із сес. Вірою з дому Мах, мають 2 синів: Володимира й Богдана та донечку Сусанну.

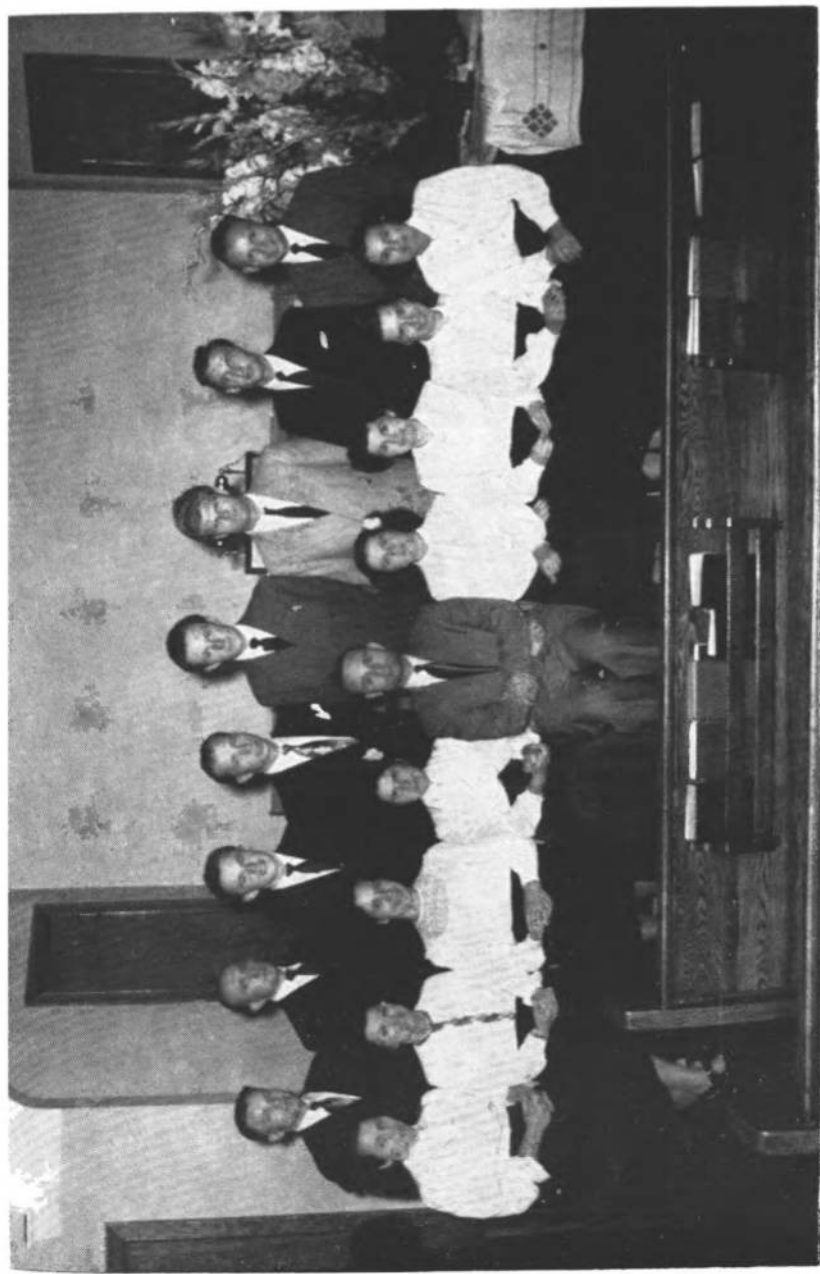

Бр. М. Ревко

Бр. С. Бичковський

Літом 1952 р. до Торонта приїхав талонувитий диригент і композитор Сергій Бичковський, який пильно працював на цій ниві ще в Рідному Краю. У Торонті він негайно включився до активної праці в Церкві, як диригент і член Церков-

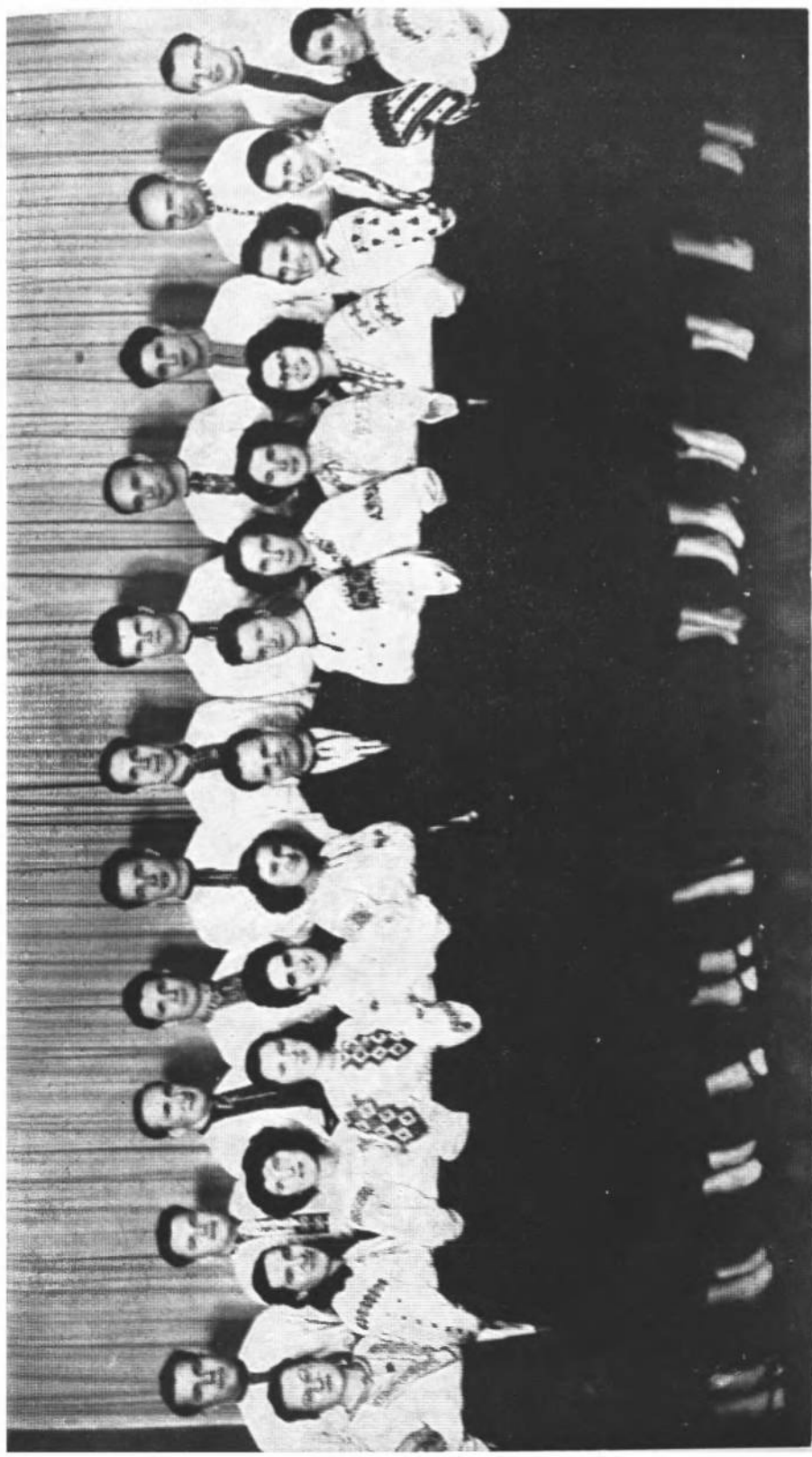
Перший Мішаний Хор, 1951. Зліва направо сидять сес. М. Осипович, сес. С. Гаврилук, сес. М. Гнідець, сес. С. Ко-
лісниченко, бр. М. Ревко, сес. Р. Осипович, сес. Н. Гаврилук, сес. З. Луцик і сес. Т. Зублевич. Стоять зліва направо
брати: П. Брич, С. Куценко, К. Кубрин, І. Прокол'як, Б. Кубрин, В. Остапчук, В. Кучер і С. Зублевич.

ної Ради. Під його проводом хор досягнув чи не найвищого місцецького рівня і був одним із найкращих поміж всіма слов'янськими євангельськими хорами в Торонті того часу. Він також зорганізував жіночий і чоловічий хори. Перший із них існує аж досі. Бр. С. Бичковський своїми музичними працями збагатив українську євангельську вокальну творчість. Його творами будуть користатися наступні покоління по цей і по той бік океану. З причин затяжної фізичної праці він більше активно не працює в Церкві, проте продовжує писати пісні й компонувати мелодії у вільнім від праці часі. Одружений із сес. Надією з дому Трохимчук, мають дві доньки: Галю і Ліду та сина Володимира.

Бр. М. Брич

Брат Микола Брич — це один із духовних овочів місцевої Церкви. Він навернувся до Господа та за прикладом свого брата Павла покинув “неводи” і пішов услід за Христом. З перших днів свого навернення виявив музичну здібність у великій мірі завдяки своєму попередникові С. Бичковському, одержавши від нього багато цінних вказівок із теорії та практики співу. Літом 1957 р. він став диригентом церковного мішаного хору й жіночого, що їх одержав в спадщині від свого попередника Бичковського, і під проводом Брича хори співа-

Церковний Хор, 20-го листопада 1952 р.

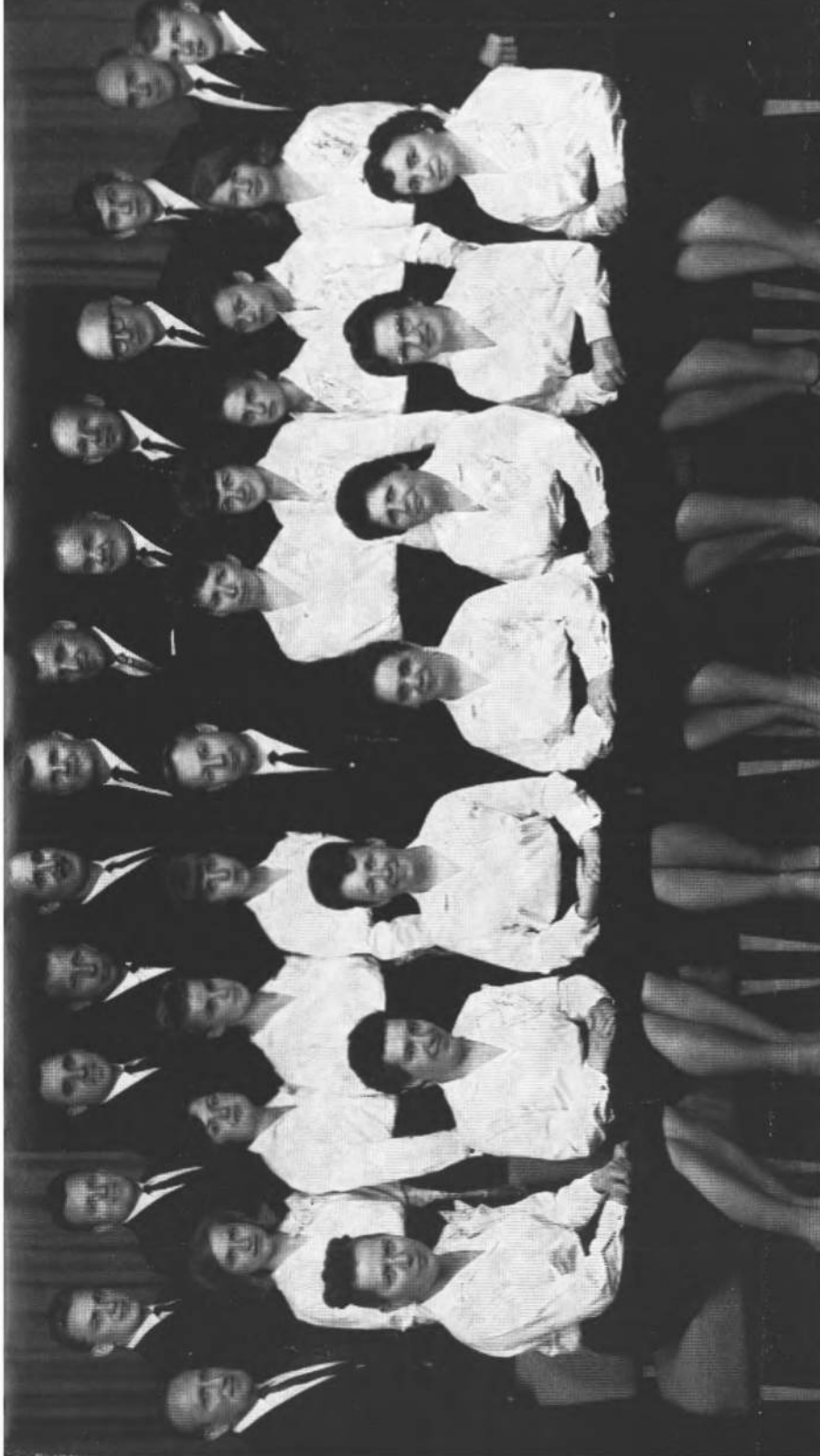
ли 5 років. Своїми перекладами пісень із чужих мов і виданням співаників із нотами він збагатив українську євангельську музичну творчість. Його старанням також вийшла в світ довгограюча платівка та служить благословенням любителям євангельського співу. Під цю пору бр. М. Брич виконує служіння проводячого й диригента в нашій братній Церкві у Вінніпегу. Крім цього він пильно студіює в одному з коледжів у Вінніпегу. Він ще молодий віком і тому маємо підставу сподіватися багато овочів у його служінні Господеві.

Четвертим з черги диригентом Церкви в Торонті є брат Андрій Теслюк, найновіший мешканець прибраної батьківщини Канади. З молодечих років він посвятив себе ділянці музики й на цьому полі працює аж досі. Він успішно диригував хором в своїй рідній Церкві в Батятичах коло Камінки Струмилової, згодом у Львові, а після окупації західних українських земель у Гданську.

Бр. А. Теслюк

Частинними заходами місцевої Церкви прибув в 1961 р. до Торонта, а у вересні 1962 став диригентом хору. Завдяки його здібностям хор дорівнює рівневі його попередника С. Бичковського й є одним із репрезентативних хорів, співаючи не тільки в Торонті, але по всіх церквах Об'єднання Українських Євангельсько-Баптистських Церков Східньої Канади.

Церковний Хор, 1965 р. Сидять зліва направо сестри: М. Прокоп'як, З. Луцик, О. Руденко, М. Осипович, М. Любінська, О. Франчук, О. Махник. Другий ряд стоять бр. Є. Куценко, сес. І. Стойко, сес. С. Червінська, сес. Н. Осипович, Н. Сіра, бр. А. Теслюк, сес. Г. Брич, Г. Франчук, сес. І. Сіра, М. Доник, сес. О. Костів, бр. М. Тимців. Третій ряд стоять брати: М. Теслюк, П. Брич, Т. Дубенецький, І. Прокоп'як, С. Самків, В. Остапчук, І. Чеверда, О. Виклич, С. Зубілевич, В. Сірий, Ю. Стойко й О. Штука.

За його диригуванням хор вперше за весь час свого існування спромігся виконати на духовному концерті в травні 1963 р. композицію Левандовського “Алилуя” (слова з Псалми 150), а в травні 1964 р. хор ще з більшим успіхом відспівав подібний твір під тією самою назвою “Алилуя” з ораторії “Месія” Генделя. Як ніколи перед тим, церковний хор виконує місійну працю і на запрошення співає в українських і чужомовних церквах Східньої Канади. Бр. А. Теслюк із хором бере активну участь в українських радіопрограмах, що розпочалися восени 1964 р. з доручення нашого Братства. Крім цього за старанням А. Теслюка Жіночий Гурток випустив у світ довгограючу платівку, єдину цього рода в наших еміграційних умовах.

Бр. Теслюк ще молода людина й це є запорукою того, що Бог через його вірне служіння буде благословляти всіх нас. Він одружений із сес. Галиною з дому Прокоп'юк, мають 4 синів: Михайла, Олексу, Богдана й Петра.

Слід підкреслити, що крім хорів у нашій Церві існує також струнна оркестра, яка насолоджує своєю грою усіх

Сес. Ірена Сіра, піяністка.

присутніх. На пропозицію бр. Л. Коровника, який тоді був головою Гуртка Молоді, в 1956 р. бр. А. Радківський з дружиною Рутю почали перші кроки в підготові струнної оркестри, яка в 1957 р. почала вже приймати участь у музичально-літературних зібраннях молоді, за що їм складаємо сердечну подяку.

Бр. О. Осипович, піаніст.

Згодом керівництво оркестрою перебрав бр. Володимир Костів, який реорганізував її й підніс наші духовні концерти на високий рівень. Він вложив всі свої музичні здібності, як інструктор, посвячуючи чимало часу на музичні проби, писання відповідних нот для кожного інструменту й на виклади теорії музики для підростаючого покоління нашої Церкви. Сьогодні наша оркестра під його диригентурою пишається признанням усіх тих, які залюбки слухають її.

Струнна оркестра, 1959 р., дургент бр. В. Костів. Сидять зліва направо Н. Осипович, О. Руденко, Г. Куць, Р. Остапчук, В. Бодруг, М. Плиско, В. Брич. Стоять у другому ряді зліва направо М. Донник, В. Пилип, І. Сіра, М. Луцишин, Н. Порхун, Б. Ткачук, В. Колісниченко. Стоять у першому ряді М. Брич, М. Щербяк, П. Гнідець, М. Ревко, В. Костів, І. Прокоп'як, А. Бодруг і П. Брич.

Олесь Осипович

Голова Гуртка Молоді

ГУРТОК МОЛОДІ

Дня 22-го лютого 1952 року о годині 9:10 увечері в церковнім приміщенні в Торонті при вул. Текомсі ч. 148 зібрався Ініціативний Комітет, вибраний Церквою, до якого входили Володимир Кучер (голова), Михайло Бойко (секретар), Євген Куценко (член), Павло Брич (член), Яремій Гангур (член) та 21 член Церкви, які вважали себе за молодих до вибору Управи Гуртка Молоді. Таким чином розпочалася праця серед молоді при Українській Євангельсько-Баптистській Церкві в Торонті. До Управи Гуртка Молоді ввійшли такі брати й сестри:

Володимир Кучер — голова, Михайло Бойко — заступник голови, Павло Брич — секретар, Яремій Гангур — скарбник, Оля Франчук — бібліотекарка, Євген Куценко — літературний референт, Степан Зубілевич — зв'язковий референт.

Від початку 1953 року головою Гуртка Молоді став бр. Леонід Коровник й це служіння він виконав аж до свого виїзду до Саскатуну 1957 року. Під його керівництвом молодь активно працювала на славу Божу й число членів збільшилось. В тому періоді майже кожного місяця відбувалися літературні зібрання в місцевій Церкві, а також й по інших Церквах у Торонті й околицях на запрошення їхньої молоді чи церковного проводу.

З переїздом бр. Л. Коровника до Саскатуна головами Гуртка Молоді були такі брати: Микола Брич у роках 1957, 1958, 1959 і 1961; Олесь Осипович — 1960, 1962, 1963 і 1965; Михайло Теслюк — 1964.

Від 1957 року успішно працювали між молоддю брат Микола Брич і брат Олесь Осипович. Господь рясно благословив їхнє служіння. Праця помітно пожвавилась. Крім літературних зібрань Гурток Молоді влаштовував духовні концерти з участю хорів, відвідали Церкви в Монреалі, Шикаго й Ньюарку, прославляючи Господа співом, деклямаціями й тими талантами, якими Він нас наділив, і врешті заходами молоді видано дві брошури, що їх переклав бр. Микола Брич, та ро-

Гурток Молоді, 1965 р. Стоять посередині зліва направо брати: Т. Дубенецький, учитель НШ; О. Осипович, голова Гуртка Молоді; і В. Сірий, учитель НШ.

зіслано книжки: “Країна, яку я найбільше люблю” і “Чи існує Бог?” усім тим людям, яких адреси ми мали. Віримо, що згодом і це служіння друкованим словом принесе свій плід.

Розмір цього допису не дозволяє мені обширніше описати щирі праці й інших молодих братів і сестер, а тому подаємо тут імена тих, які довший чи коротший час працювали в Управі Гуртка Молоді в азбучному порядку: Олександр Бодруг, Віра Бодруг, Люба Бодруг (Коровник), Павло Брич, Д-р Іван Войтух, Павло Гнідець, Тодось Дубенецький, Степан Зубілевич, Йосафат Іваськів, Світляна Колісниченко, Оксана Костів, Оленка Кубін (Хайло), Євген Куценко, Михайло Луцишин, Нора Осипович (Порхун), Володимир Остапчук, Марія Плиско, Катерина Плиско, Іван Прокоп'як, Маруся Прокоп'як, Оксана Руденко, Ірена Сіра, Ірена Стойко, Михась Тимців, Богдан Ткачук, Ліда Хворостина, Іван Чеверда, Стефа Червінська й інші. На цьому місці складаємо їм щире спасибі й віримо, що нагорода їхня прийде від Бога.

Як видно з вищезгаданих імен, ми в нашій Церкві маємо за що дякувати Господеві. За Його волею в нас перебували та працювали молоді брати й сестри, які тепер займають передові становища серед українського Братства в праці на духовній ниві. Так, наприклад, брат Микола Брич є секретарем Українського Євангельсько-Баптистського Об'єднання Захід-

ньої Канади та проводячим Церкви у Вінніпегу, Д-р Іван Войтух є головою УЄБОЗК, брат Леонід Коровник був секретарем УЄБОЗК. Приємно чути, що інші молоді брати й сестри, які залишили Торонто, продовжують активно працювати в тих Церквах, де вони тепер знаходяться.

Слово Боже говорить: “Пам’ятай в днях юнацтва свого про свого Творця аж поки не прийдуть злі дні, й не наступлять літа, про які говорити ти будеш: для мене вони неприємні!” (Екл. 12:1). Наша молодь в Торонті складає подяку Господеві за тих братів і сестер, які працювали й працюють у їхньому середовищі. Наші брати й сестри бажують у днях свого юнацтва пам’ятати Спасителя, щоб їхнє все життя було до вподоби Господеві.

**Загальний фінансовий перегляд
Гуртка Молоді при Українській Євангельсько-Баптистській
Церкві в Торонті, Канада, за час від 1952 р. до 1964 р.**

Роки	Приходи	Розходи
1952	\$ 132.90	\$ 100.05
1953	201.43	164.59
1954	145.07	147.85
1955	137.70	158.58
1956	216.87	223.35
1957	181.74	179.50
1958	71.71	112.20
1959	75.41	30.00
1960	21.54	21.32
1961	246.71	271.70
1962	306.68	113.45
1963	34.56	153.54
1964	77.92	121.31
Р а з о м	\$1 850.24	\$1 797.44

Остача в касі Гуртка Молоді на 1. 1. 1965 р. — \$52.80

Володимир Остапчук

Керівник Недільної й Рідної Школи

НЕДІЛЬНА І РІДНА ШКОЛА*)

Недільна Школа

Уже в далекій давнині премудрий Соломон писав: “Настав на добру путь малого, — а й старим він не зверне з неї” (Прип. Соломона 22:6).

Бр. Володимир Остапчук

Ця чудова повчальна правда говорить нам, щоб ми з ранніх уже років дбали про дітей і поставили їх на добрий життєвий шлях, базований на підвалинах непомильного Божого Слова. Цю Божу науку мають обов'язок защепити в юні серця учителі, пастори й батьки. Вони відповідають за це перед Богом і суспільністю, бо ж від виконання цієї повинності залежить будучність церкви й народу.

Наша Недільна Школа являє собою молодий виноградник Христа й постачає Церкві готових членів, які згодом мають перебрати в свої руки духовну працю й нести смолоскип Євангелі всім тим, які потребують спасіння. Розуміючи це все, провід Української Євангельсько-Баптистської Церкви в Торонті зараз таки після відкриття українських Богослужень доручив бр. В. Остапчукові зорганізувати молодь, Недільну й Рідну Школу. І так ми в палких молитвах на колінах приступили до цього святого діла.

У 1951 р. був зорганізований учительський персонал й розпочалось регулярне навчання в Недільній Школі. Першою

нашою учителькою була сестра Зіна Луцик, яка безперервно аж досі навчає дітей Божого Слова. Вона молиться за своїх учнів, має ніжний підхід до них і з терпінням виховує їх у науці Христовій, за що діти люблять і шанують її. Вона також була першим председником НШ. Спочатку ми мали тільки 9 учнів. Однак великим для нас підбадьоренням були слова Ісуса Христа: “Не лякайся, черідко мала, бо сподобалося Отцю вашому дати вам Царство!” (Луки 12:32). Господь дійсно був із дітьми й учителями та гарним розквітом благословив це служіння.

Один відділ першої Недільної Школи. Зліва направо стоять учні: Славко Собчук, Ізабелла Бойко, Галина Бичковська, Володя Пилип, Стах Переймибіда й Ігор Речун-Панько. Позаду учителька сес. З. Луцик.

Роки минали. Церква помітно зростала, а з нею збільшилась фреквенція Недільної Школи. Треба було поширити діяльність НШ, зорганізувати нові класи та пристосувати їх відповідно до віку дітей. Тому дня 13-го січня 1957 р. відбулися ширші наради учительського персоналу НШ та прийнято такі постанови: “Вибрано управу Недільної Школи: сестра Зіна Луцик — председник; брат Михайло Бойко — секретар; брат Михайло Щербяк — скарбник; сестра Ліля Маяк — дорадчий член і сестра Маруся Прокоп’як — дорадчий член. Постановлено вживати для Навчання в Недільній Школі такий

Недільна Школа, Різдво, 1953, в чужому ще тоді приміщенні. Позаду зліва направо стоять учителі: сес. М. Прокоп'як, бр. М. Брич і сес. З. Луцик.

матеріал: Для першої кляси — біблійні оповідання; для другої кляси — лекції з “Християнського Вісника”; для третьої кляси — лекції з “Християнського Вісника”; для дитячого садочка — ручні роботи й біблійні оповідання” (Витяг із протокола).

З черги дня 8-го вересня 1957 р. відбулося засідання батьків дітей Недільної Школи, де рішено прийняти й потвердити таких учетелів: сес. З. Луцик, сес. Н. Порхун, бр. М. Ревка та бр. М. Брича. До комітету опіки над Недільною й Рідною Школою покликано бр. І. Воробця, бр. К. Мірошника і сес. Н. Бичковську, яка, крім цього, 30-го листопада 1957 р. була також вибрана на голову шкільного комітету.

Оглядаючись на пройдений шлях, ми бачимо, як Господь рясно благословив працю Недільної Школи. П'ятнадцять років тому ми мали тільки 9 учнів, а сьогодні НШ нараховує поверх 90 дітей, які регулярно кожної неділі мають свої лекції від год. 10-ої до 11-ої рано. Наша Недільна Школа має 5 добре зорганізованих кляс. Дитячий Садок (вік 4 - 6) навчає сес. І. Стойко; першу клясу (вік 7 - 8) — сес. М. Прокоп'як; другу клясу (вік 9 - 12) — сес. З. Луцик і сес. І. Сіра;

Недільна Школа в часі святкування десятиліття 1960 р. Сидять зліва направо бр. М. Шербак, бр. В. Сірий, бр. В. Остапчук, сес. З. Луцик, сес. Н. Осипович, бр. З. Речун-Панько і бр. М. Ревко.

третю класу (вік 13 - 15) — сес. Л. Хворостина до весни 1965 року, а після її одруження й переїзду до ЗДА — сес. С. Червінська; четверту класу (молодь) — бр. О. Осипович, бр. В. Сірий, бр. Т. Дубенецький і бр. В. Остапчук. Час від часу учителі чергуються викладами в поодиноких класах, щоб таким чином освіжувати лекції та збагачувати молодь своїми особливими даруваннями. Багато над учнями Недільної Школи попрацювала сес. О. Речун-Панько й сес. А. Чеверда. Вони ґрунтовно приготувалися до кожної лекції й залишили в серцях дітей вдячний спомин.

Перша класа Недільної Школи, 1965 р. Учителька сес. І. Стойко.

Недільна Школа бере чинний уділ в церковних богослуженнях з нагодн Різдва, Великодня, Дня Матері, Дня Подяки й інших святочних урочистостей. Сама наука в Недільній Школі відбувається за таким порядком. Кожної неділі о год. 10-ій рано учителі мають спільну молитву. Опісля всі учні з учителями співають відповідний гімн і урочисто згадують день уродин тих дітей, яких річниця народження припадає на відносний тиждень. З черги йдуть оголошення, спільна молитва й діти йдуть до своїх клас, де складають пожертви на потреби НШ, місійної праці й харитативно-освітні установи. Ряд років скарбником НШ був бр. Михайло Щербяк, який старанно вів касові записи. Останньо НШ вибрала на свого скарбника бр. І. Чеверду.

Лекції НШ головню ведемо на підставі глибоконаукового журналу “Наш Приятель”, якого вміло з широким обсягом духовного й педагогічного матеріалу редагує заслужений брат Григорій Домашовець із колегією. “Наш Приятель” здобув популярність і признання серед усього нашого свідомого братства, бо він успішно виховує й навчає молоді шкільні кадри. Дяка Богові за це. Крім цього, старші класи Недільної Школи послуговуються й іншими теологічними підручниками нашого віровизнання.

Церкви, які дбають про Недільну Школу й євангельське виховання дітей, мають запевнену будучність. Без Ісуса Христа серце дітей і молоді ние та стає лукавим, а тому “настав на добру путь малого, — а й старим він не зверне з неї”. Тільки небо і вічність покажуть нам наші справжні овочі життя на землі.

Друга класа Недільної Школи, 1965 р. Учителька сес. М. Прокоп'як.

Третя кляса Недільної Школи, 1965 р. Учителька сес. З. Луцик.

Четверта кляса Недільної Школи, 1965 р. Посередині стоїть
учителька сес. Л. Хворостина.

Учительський персонал Недільної Школи, 1961 р. Сидять зліва направо бр. В. Остапчук, сес. Н. Осипович, сес. З. Лудик і бр. З. Речун-Панько. Стоять зліва направо брати: О. Осипович, М. Ревко, В. Сірий і М. Щербак.

Дитячий Хор, 1965 р. Наліво стоїть диригент бр. Володимир Костів.

Рідна Школа

Щоб затримати молодь при Церкві та працювати серед українців в діаспорі, необхідно треба було zorganizувати при Церкві Рідну Школу. У зв'язку з цим дня 29-го лютого 1958 р. відбулося засідання Шкільного Комітету й учителів Недільної Школи. Предсідник цих зборів, бр. М. Бойко, представник Церковної Ради в справі Недільної й Рідної Школи, в присутності сес. Н. Бичковської, сес. О. Речун-Панько, бр. Ф. Луцика, бр. І. Воробця, бр. В. Остапчука й бр. К. Мірошника виголосив добре опрацьовану доповідь про українську мову й її значення в житті церкви й народу. Присутні, вислухавши його цінну доповідь і обмінявшись думками, рішили створити дві клясі. Навчання ухвалено мати кожної суботи від год. 2-ої до 4-ої по обіді, а науку розпочати дня 12-го квітня 1958 р. На керівника Рідної Школи обрано бр. В. Остапчука. Першу клясу доручено навчати сес. Олі Речин-Панько, а другу — братові Володимирові Остапчукові. Сердечна подяка належиться братові Михайлові Бойкові, який усю свою душу й вільний час присвятив для організації НШ, та братові Андрієві Барткові, який виготовив школі чимало столів і таблиць.

Перед бр. В. Остапчуком, як керівником новозорганізованої Рідної Школи, лежали особливо важкі й відпові-

дальні завдання. Як завжди, в початковій стадії треба було з великим терпінням і витривалістю подолати багато труднощів. Передусім Рідна Школа петребували доброї програми навчання й відповідних підручників, а ми не мали на це ніяких фондів. Далі, нашою пекучою проблемою був брак учителів. Одначе праця не припинялася. Згодом Господь дарував нам нові учительські сили й ми могли швидшим кроком іти вперед. Довший чи коротший час у Рідній Школі навчали такі особи: сес. Оля Речун-Панько (дружина пастора), сес. С. Колісниченко, пані О. Гавриш, бр. Микита Бура, бр. Федір Луцик, бр. Євген Куценко й інші. Та найбільше в Рідній Школі попрацювали бр. Микола Брич, бр. Володимир Костів і бр. Володимир Остапчук. Вони з великою посвятою й любов'ю до рідної справи навчали й далі навчають українських предметів.

Під цей час наша Рідна Школа нараховує 25 учнів у віці від 9 до 14 років. Чимало батьків посилає своїх дітей до нашої Рідної Школи, хоч самі не належать до Української Євангельсько-Баптистської Церкви, бо вони переконалися в задовільних поступках, як у знанні української мови, історії, й географії України, так і в християнському вихованні. Так, наприклад, студентка Оксана Костів, яка колись вчачала до нашої Рідної Школи, успішно продовжує тепер свої студії українських дисциплін на Вищих Курсах Українознавства ім. гетьмана І. Мазепи. Не дивлячись на те, що Оксана народилася в Канаді, вона дбайливо вивчає мову своїх батьків і студіює інші українознавчі дисципліни.

Крім цього Рідна Школа звертає велику увагу на науку співу та гри на різних інструментах. Інструктор Володимир Костів кожної суботи викладає теорію та практику музики, де діти впорівень короткого часу можуть опанувати сольфеджо й навчитися грати на скрипці, гітарі, мандоліні, акордеоні тощо. Братові Володимирові Костеву належиться признание та вдячність за його самовіддану працю в Рідній Школі й у веденні струнної оркестри при нашій Церкві.

А тепер, оглядаючись на пройденний шлях, ми бачимо результати праці Рідної Школи. Батькам і учителям приємно на серці, коли діти й молодь на літературних зібраннях і інших урочистостях рідною мовою прославляють Господа своїми деклямаціями, оповіданнями й вокальною програмою. Дяка Богові за це. Тому й надалі не забуваймо слів наших геніяльних поетів:

Учітесь, читайте,
І чужому навчайтесь, —
Й свого не цурайтесь.
Бо хто матір забуває,
Того Бог карає.
(Тарас Шевченко)

Мово рідна, слово рідне!
Хто вас забуває,
Той у грудях не серденько,
А лиш камінь має.

Як ту мову забувати,
Що нею учила
Нас всіх ненька говорити,
Ненька наша мила?
(Сидір Воробкевич)

*) Автор цього короткого огляду праці Недільної й Рідної Школи, бр. Володимир Остапчук, походить із мальовничої Волині, яку проф. Д. Дорошенко слушно назвав українською “Швайцарією”. Народну школу він закінчив у Рівному. У цьому ж місті він ходив до державної гімназії й після успішних кінцевих іспитів отримав свідоцтво зрілості (матуру). Родичі його хоч і залишили традиційну релігію й були офіційними членами Церкви Євангельських Християн, то однак усі односельчани високо поважали їх і його тата впродовж ряду років перевибирали на свого голову. Бр. В. Остапчук повірив в Ісуса Христа, як свого особистого Спасителя, ще в юних літах. У цьому була велика заслуга його глибоковірних батьків і учителів Недільної Школи. Проповідник А. Ничипорук охрестив його в Рівному 1940-го року, а разом із ним — ще інших 39 осіб, головню молодих.

Після акту хрещення бр. В. Остапчук з великим запалом почав працювати між молоддю. Але остання війна змусила його в 1944 р. залишити Рідний Край. З багатьма своїми земляками він опинився в Німеччині. Спочатку тяжкою фізичною працею працював на щоденний кусник хліба, а згодом Бог допоміг йому дістатися до Духовної Семінарії у Віденесті, а потім до університету в Мюнхені, де він продовжував свої студії.

У 1949 р. разом з іншими студентами приїхав до Українського Біблійного Інституту в Саскатуні, Канада, й там деякий час студював в Саскачеванському Університеті. З браку засобів на студії й життя, він змушений був переїхати до Торонта, де в 1954 р. успішно закінчив Вищу Технічну Школу. Крім інтелектуальної праці, він присвятив свій вільний час активному служінню Церкві й молоді. Працюючи тут між молоддю, він запізнався з симпатичною віруючою канадійкою Розою й одружився з нею. Господь благословив їхнє подружжя 4 чудовими діточками: Сусанною, Степаном, Петрусем і Тимофієм.

Бр. В. Остапчук отримав від Бога педагогічні здібності й належно розвинув їх своїми пильними студіями в середній і вищій школах. Він знає душу молоді, а тому учні Недільної й Рідної Школи залюбки прислуховуються до його лекцій і шанують його. Дійсно, він провадив і далі виконує благословенну працю між молоддю й дорослом, а крім того обдарував нас усіх цінною збіркою християнських поезій “Проміня”, що вийшла друком 1954 р.

К. К.

СТАТИСТИКА

**Загальний фінансовий перегляд
Української Євангельсько-Баптистської Церкви в Торонті
за час від 1950 р. до 1964 р.**

Роки	Приходи	Розходи	Остача
1950	\$ 456.62	\$ 447.30	\$ 9.32
1951	1 339.68	1 093.79	254.89
1952	2 361.32	1 755.77	605.55
1953	2 938.05	3 067.39	-129.34
1954	6 288.22	4 583.46	1 704.76
1955	4 403.63	3 631.92	771.71
1956	5 179.53	4 318.64	860.89
1957	2 383.79	1 580.19	803.60
1958	6 907.17	4 422.30	2 484.87
1959	7 438.44	3 775.42	3 663.02
1960	10 510.40	9 369.57	1 140.83
1961	15 348.05	14 681.26	666.79
1962	12 208.93	12 250.11	-41.18
1963	7 894.82	19 984.57	-12 089.75
1964	9 791.36	9 875.89	-84.53
	\$95 450.01	\$94 837.58	\$612.43

**Список Церков і їхніх організацій, що пожертвували
на Будівельний Фонд
Української Євангельсько-Баптистської Церкви в Торонті
за час від 18-го травня 1957 р. до 31-го грудня 1959 р.**

1. Баптистська Церква, Шикаго, ЗДА	\$ 377.00
2. Баптистська Церква, Ніягара Фаллс, Онт.	335.65
3. Українське Євангельсько-Баптистське Об'єднання Сх. Канади	300.00
4. Гурток Сестер УЄБЦ в Торонті	230.00
5. Колекта, Конференція 18-го серпня 1957 р.	186.00
6. Українське Місійне й Біблійне Товариство в ЗДА	126.00
7. Недільна Школа УЄБЦ в Торонті	100.00
8. Баптистська Церква в Гамільтоні, Онт.	100.00
9. Колекта, День Подяки 17-го листопада 1957 р.	92.09
10. Колекта, Торонто	85.75
11. Баптистська Церква, Філядельфія, ЗДА	60.48
12. Пожертви через бр. З. Речуна-Панька	55.00
13. Баптистська Церква, Гартфорд, ЗДА	54.00
14. Українська Баптистська Церква, Детройт, ЗДА	36.00
15. Баптистська Церква, Іри, ЗДА	32.00
16. Жіночий Гурток УЄБЦ в Гамільтоні, Онт.	20.00
17. Баптистська Церква, Сван Ривер, Манітоба	20.00
18. Баптистська Церква, Міннеаполіс, ЗДА	15.00
19. Баптистська Станція УЄБЦ, Марші, Онт.	15.00
20. Баптистська Церква, Мильвоки, ЗДА	9.00
	\$2 248.97

**Листа добродіїв, які пожертували на Будівельний Фонд
Української Євангельсько-Баптистської Церкви в Торонті
за час від 18-го травня 1957 р. до 31-го грудня 1959 р.**

1. М. Тодорук	\$1 210.00	53. Сес. Кузьманська	100.00
2. Ф. Луцик	1 177.18	54. О. Горбач	90.00
3. П. Осипович	1 125.00	55. Сес. А. Доник	88.00
4. М. Фіс	850.00	56. Басин	84.46
5. І. Воробець	740.00	57. Ф. Копровський	80.90
6. З. Речун-Панько	729.00	58. О. Штука	78.45
7. І. Прокоп'як	696.74	59. М. Бойко	72.30
8. П. Брич	600.83	60. Е. Давидів	60.00
9. М. Ревко	570.00	61. А. Маяк	60.00
10. П. Пилип	539.00	62. Євдокименко	60.00
11. Д. Колісниченко	493.22	63. І. Хорват	60.00
12. М. Бура	450.00	64. А. Вовк	60.00
13. Є. Куценко	450.00	65. К. Цьона	59.00
14. А. Бартків	355.00	66. С. Дикий	55.00
15. В. Свідерський	350.00	67. Т. Дмитренко	50.00
16. М. Романенко	335.00	68. П. Кудрик	50.00
17. А. Хворостина	310.00	69. З. Хайло	50.00
18. Й. Луцишин	300.00	70. Сес. Шибанов	50.00
19. П. Гнідець	286.14	71. 71. М. Перехрест	50.00
20. Д. Мельничук	275.00	72. І. Войтух	50.00
21. Є. Переймибіда	253.59	73. Білицький	50.00
22. Сес. О. Руденко	250.00	74. 74. Ф. Дорозовський	5.000
23. І. Шмигельський	250.00	75. П. Луцик (Садб)	50.00
24. С. Бичковський	222.50	76. А. Інтенберг	50.00
25. І. Чеверда	215.00	77. К. Сінків	50.00
26. Й. Іваськів	211.46	78. С. Кабанів	50.00
27. М. Плиско	210.00	79. М. Кабзей	45.00
28. І. Кленко	210.00	80. Максимів	45.00
29. П. Любінський	205.00	81. Н. Євтухович	40.00
30. С. Зубілевич	200.00	82. Басараб	40.00
31. І. Вознюк	200.00	83. І. Крестинський	40.00
32. К. Мирошник	180.00	84. П. Бамбер	37.00
33. О. Бойко	175.00	85. В. Брич	35.00
34. П. Нестеренко	175.00	86. П. Бартків	35.00
35. М. Щербяк	137.00	87. П. Коляда	30.00
36. В. Остапчук	127.00	88. Сес. О. Маєвська	30.00
37. Д. Миколайчук	125.00	89. Сес. П. Рудачик	30.00
38. І. Лукіянець	125.00	90. О. Виклич	28.71
39. Г. Кашуба	120.00	91. В. Костів	25.00
40. Л. Підгорецький	110.00	92. С. Войтух	25.00
41. В. Сірий	110.00	93. Н. Козак	25.00
42. Т. Дубенецький	110.00	94. Сес. А. Брич	25.00
43. Г. Гриценко	110.00	95. С. Підгорецький	25.00
44. І. Доманський	105.00	96. О. Медвідь	25.00
45. Г. Юрків	100.00	97. А. Федорів	25.00
46. П. Собчук	100.00	98. М. Годованський	25.90
47. В. Бура	100.00	99. Я. Швець	25.00
48. П. Коломин	100.00	100. В. Новак	25.00
49. С. Кулиненко	100.00	101. К. Шимууда	25.00
50. Сес. Г. Куць	100.00	102. І. Долинський	25.00
51. П. Власенко	100.00	103. З. Кізьлятко	25.00
52. Сес. В. Макаренко	100.00	104. А. А. Штокало	25.00

105. Сес. М. Долинська	25.00	162. Е. Шекерук	10.00
106. М. Диць	25.00	163. Веб	10.00
107. М. Козак	24.00	164. Махник (Амер.)	10.00
108. Тертішної	23.00	165. І. Дмитро	10.00
109. Михальчук	20.00	166. Т. Охремчук	10.00
110. І. Строїч	20.00	167. Г. Серафим	10.00
111. М. Коник	20.00	168. Р. Тростянчук	10.00
112. І. К. (Детроїт)	20.00	169. Г. Данилейко	10.00
113. Сес. Н. Гложик	20.00	170. Е. Бевсек	10.00
114. Сес. Г. Бойко	20.00	171. Л. Лемберг	10.00
115. І. Речун-Панько	20.00	172. С. Крестинський	10.00
116. І. Кубин	20.00	173. Софронова	10.00
117. Я. Дудар	20.00	174. Амаля	10.00
118. М. Старко	20.00	175. Куниця	10.00
119. А. Перехрест	20.00	176. Штик	10.00
120. Кумко	20.00	177. Сес. А. Глива	10.00
121. І. П'ятковський	20.00	178. Кузьменко	10.00
122. М. Дніпро	20.00	179. Гончарук	10.00
123. В. Мороз	20.00	180. Носак	10.00
124. І. Дякович	20.00	181. А. Кий	10.00
125. В. Могіляк	20.00	182. Сес. А. Юркевич	10.00
126. М. Козак	20.00	183. Марчак	10.00
127. Р. Г. Барк	20.00	184. Козловський	10.00
128. І. Зінків	20.00	185. П. Парницький	10.00
129. І. Сідельник	20.00	186. Сес. М. Перетятко	10.00
130. Я. Папроцький	20.00	187. П. Кіндрат	10.00
131. Савіно	20.00	188. В. Гергель	10.00
132. С. Корженьовський	15.00	189. І. Весель	10.00
133. Н. Бабек	15.00	190. Репіч	10.00
134. Ю. Іллюшук	15.00	191. М. Гільбрандт	10.00
135. Г. Клясен	15.00	192. І. Юнка	10.00
136. П. Юнка	15.00	193. Ф. Назаренко	10.00
137. П. Росадюк	15.00	194. С. Перегінець	10.00
138. І. Коляський	15.00	195. М. Шпаковський	10.00
139. С. Юнко	15.00	196. К. Бабин	10.00
140. А. Острополець	15.00	197. Е. Козодой	10.00
141. М. Понич	10.00	198. Сес. М. Мельничук	10.00
142. В. Гаврилов	10.00	199. Е. Дендяк	10.00
143. А. Шофер	10.00	200. І. Бахор	10.00
144. М. Тропашко	10.00	201. Н. Літовський	10.00
145. М. Гонецький	10.00	202. А. Кушель	10.00
146. А. Кудка	10.00	203. П. Ланяк	9.60
147. Бега	10.00	204. Т. Смольницький	9.60
148. Пасюк	10.00	205. І. Червяк	8.00
149. Вороний	10.00	206. Н. Ковальський	7.00
150. А. Сенор	10.00	207. С. Гордюк	6.00
151. В. Бердй	10.00	208. Н. Колесов	5.00
152. Кармазин	10.00	209. Д. Деркач	5.00
153. І. Підгорецький	10.00	210. І. Гречаний	5.00
154. П. Гопалюк	10.00	211. П. Сардачук	5.00
155. Г. Домашовець	10.00	212. Т. Шалай	5.00
156. Возьний	10.00	213. Т. Качан	5.00
157. Якимів	10.00	214. П'ятничка	5.00
158. Е. Маршал	10.00	215. Л. Коровник	5.00
159. Павлюк	10.00	216. Мороз	5.00
160. О. Григорійчук	10.00	217. Трегубець	5.00
161. Базавляк	10.00	218. Мальська	5.00

219. Сес. О. Франчук	5.00	254. І. Мороз	5.00
220. Чернявський	5.00	255. Г. Геншел	5.00
221. С. Речун-Панько	5.00	256. А. Гусюк	5.00
222. О. Гарбузюк	5.00	257. К. Левчук	5.00
223. Мова	5.00	258. С. Грек	5.00
224. М. Гітлін	5.00	259. Н. Левицька	5.00
225. Лукнер	5.00	260. П. Липинський	5.00
226. Т. Терещук	5.00	261. К. Липинська	5.00
227. Проф. В. Кирконнелл	5.00	262. І. Сова	5.00
228. К. Дубенчук	5.00	263. Т. Короб'я	5.00
229. Н. П. Фірман	5.00	264. І. Жадан	5.00
230. І. Беркута	5.00	265. П. Бричук	5.00
231. М. Побігушка	5.00	266. К. Негрій	5.00
232. С. Ткачук	5.00	267. М. Стець	5.00
233. Т. Боймук	5.00	268. С. Ярмольський	5.00
234. І. Семенина	5.00	269. О. Кононова	5.00
235. М. Ясінський	5.00	270. В. Данилюк	5.00
236. С. Нищик	5.00	271. Д. Зола	5.00
237. Яценко	5.00	272. В. Ткачук	5.00
238. Рязанов	5.00	273. Н. Новак	5.00
239. Буряк	5.00	274. І. Репокис	5.00
240. Лукашук	5.00	275. А. Васке	5.00
241. Т. Ярошук	5.00	276. І. Приходько	5.00
242. Н. Трофимчук	5.00	277. В. Іщук	5.00
243. З. Коляда	5.00	278. А. Борсук	5.00
244. П. Кінделевич	5.00	279. І. Четирбок	5.00
245. А. Щука	5.00	280. Сес. Порхунь	5.00
246. Л. Короб'я	5.00	281. І. Гнопко	5.00
247. Е. Повалій	5.00	282. А. Стадник	5.00
248. В. Олійник	5.00	283. Мальярчук	5.00
249. І. Висоцький	5.00	284. Б. Слободян	5.00
250. Е. Кушак	5.00	285. Е. Карпов	5.00
251. Т. Корнілович	5.00	286. В. О. Криса	5.00
252. В. Гусарук	5.00	287. С. Ямковий	5.00
253. М. Гусарук	5.00	288. Гиба	5.00

Загальна сума пожертв від \$5.00 і вище \$20 928.69
 Загальна сума пожертв нижче \$5.00 92.50

Р а з о м \$21 021.19

**Список фірм, що пожертвували на Будівельний Фонд
 Української Євангельсько-Баптистської Церкви в Торонті
 за час від 18-го травня 1957 р. до 31-го грудня 1959 р.**

1. Рочестер Ферничер	\$50.00	8. Дніпро-Оланік Барістерс	10.00
2. Й. і Й. Гардвер	40.00	9. Пекарня "Будучність"	8.50
3. Торонто Іншуренс Серв.	25.00	10. Кушнір Компані	6.50
4. Юнайтед Стейншонери	25.00	11. Думін Компані	5.00
5. Альфа Ферничер	20.00	Інші	9.50
6. Вулворт	20.00		
7. Совінський Ликвид Фюел	10.00		
			<u>\$229.50</u>

**Список позичкодавців на Будівельний Фонд
Української Євангельсько-Баптистської Церкви в Торонті
за роки: 1957, 1958 і 1959.**

Особи			
1. З. Речун-Панько	\$3 200.00	13. Є. Куценко	300.00
2. С. Бичковський	1 500.00	14. Д. Колісниченко	300.00
3. М. Шербяк	1 000.00	15. О. Маєвська	250.00
4. І. Воробець	1 000.00	16. О. Штука	200.00
5. Мажец	1 000.00	17. М. Ревко	100.00
6. О. Горбач	1 000.00		<hr/>
7. П. Осипович	1 000.00		13 390.00
8. П. Брич	710.00	Банк	6 000.00
9. П. Гнідець	500.00	Союз	100.00
10. П. Пилип	500.00		<hr/>
11. Ф. Луцик	430.00		\$19 490.00
12. Т. Дубенецький	400.00		<hr/>

**Загальний фінансовий звіт Будівельного Фонду
Української Євангельсько-Баптистської Церкви в Торонті
за роки: 1957, 1958 і 1959.**

П р и х о д и		Р о з х о д и	
1. Пожертви		1. Матеріал	\$9 550.61
Особи	\$21 021.19	2. Огорожа	1 200.00
Церкви і цер.		3. Робітникам	545.00
організ.	2 248.97	4. Сплата довгу	
Фірми	229.50	Особам	12 690.00
	<hr/>	Банк	6 000.00
	23 499.66	У.Є.Б.О.	100.00
2. Позички		Відсотки	422.59
Особи	13 390.00		<hr/>
Банк	6 000.00	5. Рати за мол. дім	8 220.00
У.Є.Б.О.	100.00	6. За парцелі	17 500.00
	<hr/>	Відсотки	177.41
	19 490.00	7. Асекурація	213.50
3. Продаж парцель	3 404.03	8. Контракти	354.46
4. Продаж матеріялу	69.40	9. Подорожі	117.35
	<hr/>	10. Інші	237.47
	46 463.09		<hr/>
З церк. каси	10 865.30		\$57 328.39
	<hr/>		<hr/>
	\$57 328.39		

**Стан членства
Української Євангельсько-Баптистської Церкви в Торонті
за час першого 15-річчя від 1950 р. до 1965 р.**

	П р и б у л о			В и б у л о			Стан чл.	
	Роки	Хрещ.	З ін. цер.	Разом	До ін. цер.	Смр.		Вил.
7. трав.								
1950								13
1950	4	7	11	-	-	-	-	24
1951	-	19	19	7	-	-	-	36
1952	7	24	31	12	1	1	14	53
1953	1	15	16	6	-	-	6	63
1954	7	12	19	2	-	2	4	78
1955	7	8	15	2	-	-	2	91
1956	4	9	13	3	-	1	4	100
1957	-	2	2	2	-	-	2	100
1958	1	5	6	4	-	1	5	101
1959	2	6	8	2	-	1	3	107
1960	-	3	3	5	2	-	7	102
1961	44	6	10	1	1	-	2	110
1962	-	9	9	4	-	1	5	112
1963	-	-	-	5	-	-	5	111
1964	4	7	11	3	-	-	3	119
	41	132	173	58	4	7	69	

Дня 7-го травня було членів-співорганізаторів 13
За 15 років прибуло членів 173

Разом 186

Вибуло за 15 років членів 69

Сучасний стан членства 117

**Хронологічний список членів
Української Євангельсько-Баптистської Церкви в Торонті.**

(Прізвища, позначені зіркою (*), означають осіб, які більше не є членами цієї Церкви).

1950	
1. Зіна Луцик	11. Паранька Рудачик
2. Федір Луцик	12. Йосип Дикий*
3. Проп. Ілля Кубрин	13. Марія Дика*
4. Ольга Кубрин	14. Павло Осипович
5. Богдан Кубрин*	15. Марія Осипович
6. Кость Кубрин*	16. Рая Осипович (Кучер)*
7. Михайло Ревко	17. Текля Павлішук*
8. Володимир Кучер*	18. Павло Брич
9. Володимир Остапчук	19. Володимир Свідерський*
10. Іван Прокоп'як	20. Михайло Бойко*

21. Софія Бойко*
22. Аркадій Мулько*
25. Полікарп Собчук
26. Ніна Собчук
27. Степан Зубілевич
28. Тая Зубілевич
29. Євген Куценко
30. Микола Зубович*
31. Михайло Костюк*
32. Фрида Єске (Свідерська)
33. Олекса Інтерберг*
34. Меланія Інтерберг*
44. Василь Кангур*
45. Самуїл Кангур*
46. Марія Кангур*
47. Єва Штець (Романенко)
48. Кангур Анна*
49. Євфимія Штець*
50. Іван Висоцький*
51. Павло Гнідець
52. Василь Брич*
53. Степан Балавсяк*
54. Марія Стефі*
55. Проп. Яків Приходько*
56. Євген Переймибіда
57. Антоніна Переймибіда
58. Оля Франчук
59. Олекса Горбач*
75. Дмитро Колісниченко*
76. Олександра Колісниченко
77. Віра Мах (Ревко)
78. Іван Дубина
79. Марія Плиско
80. Михайло Плиско
81. Леонід Коровник*
82. Анна Юркевич (Чеверда)
91. Іван Кленко
92. Тимофій Дмитренко
93. Йосип Луцишин
94. Марія Петренко*
95. Андрій Хворостина
96. Горпина Хворостина
97. Йосип Бойко
98. Галина Бойко
99. Іван Лукіянець
109. Олекса Бодруг
110. Марія Бодруг
111. Панько Калмін*
112. Олекса Бодруг*
113. Віра Бодруг*
114. Галина Юркевич*
115. Антоніна Брич
116. Пантелеймон Штець*
23. Роза Мрачинська (Гнідець)
24. Марія Прокоп'як
- 1951
35. Петро Талпа*
36. Марія Талпа*
37. Петро Пилип
38. Анна Пилип
39. Сергій Бичковський
40. Надія Бичковська
41. Світлана Колісниченко*
42. Стефаня Мельник*
43. Єремія Кангур*
- 1952
60. Катерина Штець (Баша)*
61. Володимир Заїка*
62. Настя Заїка*
63. Олекса Виклич
64. Марія Гнідець (Юрків)*
65. Павліна Журавецька*
66. Василь Гануляк*
67. Петро Любинський
68. Марія Любинська
69. Олесь Осипович
70. Іван Чеверда
71. Проп. Захар Речун-Панько
72. Ольга Речун-Панько
73. Едвард Маєвський*
74. Олена Маєвська
- 1953
83. Євген Хомацький*
84. Микола Брич*
85. Іван Іваницький
86. Андрій Бартків
87. Анна Бартків
88. Йосафат Іваськів*
89. Михайло Щербяк
90. Зіна Щербяк
- 1954
100. Карло Дубина*
101. Кузьма Мирошник*
102. Іван Воробець*
103. Марія Воробець*
104. Степан Кулиненко
105. Марія Стець*
106. Григорій Макаренко
107. Віра Макаренко
108. Варвара Калмін
- 1955
117. Катя Плиско*
118. Пилип Власенко
119. Поліна Власенко
120. Анна Штець*
121. Іван Войтух*
122. Микола Романенко
123. Галина Куць*
124. Оксана Руденко

125. Тодось Дубенецький
 126. Євген Давидів
 127. Альвіна Давидів
 128. Софія Порхунь
 129. Нора Порхунь (Осипович)
 130. Олена Кобин*
 131. Христина Геняга*
138. Марія Чимбур*
140. Сара Куценко
 141. Роза Остапчук
 142. Михайло Куценко
146. Василь Сірий
 147. Таня Сіра
 148. Михайло Червінський
 149. Марта Червінська
154. Петро Стойко
 155. Стефаня Стойко
157. Аиндрій Теслюк
 158. Галина Теслюк
 159. Бронислав Ткачук*
 160. Михайло Теслюк
 161. Анна Новороцька
167. Галина Панцевич (Брич)
 168. Люба Бодруг*
 169. Проп. Степан Фединич
 170. Віра Фединич
 171. Проп. Д-р Кость Костів
176. Ірена Сіра
 177. Стефаня Червінська
 178. Оксана Костів
 179. Олександра Куценко
 180. Михайло Луцишин*
 181. Володимир Костів
- 1956
132. Лаврентій Кашуба*
 133. Алойз Баша*
 134. Марія Опалинська (Кленко)
 135. Ірена Слободян*
 136. Богдан Слободян*
 137. Антін Борисенко
- 1957
139. Дмитро Мельничук
- 1958
143. Франко Махник
 144. Ольга Махник
 145. Олекса Штука
- 1959
150. Максим Ткачук
 151. Марія Ткачук
 152. Микита Бура
 153. Ліда Хворостина
- 1960
156. Андрій Пуцляхер
- 1961
162. Стефаня Світлинська
 163. Ірена Стойко
 164. Олекса Юркевич*
 165. Степан Махник
 166. Льота Махник
- 1962
172. Олена Костів
 173. Проп. Степан Тимців
 174. Магдаліна Тимців
 175. Михайло Тимців
- 1964
182. Марія Котелко (Штука)
 183. Петро Нестеренко
 184. Ксеня Нестеренко
 185. Степан Самків
 186. Ольга Самків

THE SENATE OF CANADA

BILL S-18.

An Act to incorporate Ukrainian Evangelical Baptist Convention of Canada.

Preamble.

WHEREAS the persons hereinafter named have by their petition prayed that it be enacted as hereinafter set forth, and it is expedient to grant the prayer of the petition: Therefore Her Majesty, by and with the advice and consent of the Senate and House of Commons of Canada, enacts as follows: 5

Incorporation.

1. Zachar Rechun-Panko, clergyman, of the city of Toronto, in the province of Ontario, Michael Podworniak, linotype operator, Peter Kindrat, clergyman, and Dmytro Marychuk, clergyman, all of the city of Winnipeg, in the province of Manitoba, Luke Pidhorecky, butcher, of the city of Windsor, in the province of Ontario, Alexander Piatocha, clergyman, of the city of Edmonton, in the province of Alberta, Jacob Krestinski, clergyman, of the city of Vernon, in the province of British Columbia, John Tkachuk, clergyman, of the city of Saskatoon, in the province of Saskatchewan, and Stephen Skoworodko, clergyman, of the village of Ilyas, in the province of Saskatchewan, being members of an unincorporated association known as Ukrainian Baptist Convention of Canada, hereinafter called "the Association", together with such other persons as may become members of the corporation, are hereby incorporated under the name of Ukrainian Evangelical Baptist Convention of Canada, hereinafter called "the Corporation". 20 25

Corporate name.

Directors.

2. The persons named in section 1 shall be the first directors of the Corporation.

Head office.

3. The head office of the Corporation shall be in the city of Winnipeg, in the province of Manitoba, or at such other place within Canada as the Corporation may determine by by-law from time to time. 30

СТРУКТУРА НАШОГО БРАТСТВА

Кожна місцева церковна Громада, що складається з відроджених від Святого Духа членів, на певній території добровільно входить у складові частини нашого Братства, провід якого формується шляхом періодичних виборів на підставі демократичних принципів. Складовими частинами нашого Братства є:

Всеукраїнське Євангельсько-Бапטיстське Братство (The Ukrainian Evangelical-Baptist World Wide Fellowship), що виконує координаційну роль поміж нашими братами й сестрами, розсіяними по різних країнах світу. Президент — Проп. П. Кіндрат, віцепрезидент — Д-р Л. Жабко-Потапович, секретар — М. Подворняк. Осідок — Вінніпег, Канада.

На території ЗДА діє **Українське Євангельсько-Бапטיстське Об'єднання** (The Ukrainian Evangelical Baptist Convention.) Президент — Проп. П. Бартків, секретар — Проп. О. Гарбузюк. Осідок — Честер, ЗДА.

Паралельним союзом у Канаді є **Українське Євангельсько-Бапטיстське Об'єднання Канади** (The Ukrainian Evangelical Baptist Convention of Canada). Президент — Проп. З. Речун-Панько, генеральний секретар — Проп. П. Кіндрат. Осідок — Вінніпег, Канада.

Це Об'єднання складається з **Українського Єв.-Бапטיстського Об'єднання Західньої Канади** (The Ukrainian Evangelical Baptist Association of Western Canada). Голова — Д-р І. Войтух, секретар — М. Брич. Осідок — Едмонтон, Канада; і з **Українського Єв.-Бапטיстського Об'єднання Східньої Канади** (The Ukrainian Evangelical Baptist Association of Eastern Canada). Голова — Проп. І. Кубрин, секретар — Проп. С. Тимців. Осідок — Торонто, Канада.

**Ukrainian Evangelical Baptist Church
148 Tecumseth Street
Toronto 3, Ontario, Canada**

Духовно-будуючий З'їзд Всеукраїнського Євангельсько-Баптістського Братства Північної Америки, який відбувся в днях від 27-го до 31-го травня 1959 року в Торонті.

